

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru **10** groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA N. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru **10** groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 3.—, bez odnośnika zł. 2.70 na prowincji miesięcznie zł. 3.—, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr. Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN” Łódź, ul. Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64. „ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Świeża 1. „ROBOTNIK LUBELSKI” Lublin, ul. Bychawska 24.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-spaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

11-ty dzień walk o Madryt

Madryt będzie broniony do ostatniej możliwości

Sytuacja jest wyraźna

A zatem „Trzecia” Rzesza i Włochy faszystowskie zrzuciły wreszcie maskę. Uznanie oficjalne Rządu generała Franco przez Rządy berliński i rzymski jest tylko potwierdzeniem UZNANIA FAKTYCZNEGO, które istniało od samego początku, t. zn. od dnia, w którym Berlin i Rzym ZMONTOWAŁY akcję gen. Franco i jego przyjaciół.

Teraz wślad za Berlinem i Rzymem pójdą według wszelkiego prawdopodobieństwa Tokio, Wiedeń i Budapeszt. Bo BLOK PAŃSTW FASZYSTOWSKICH, czy chociażby pół-faszystowskich, nie jest u czym innym, tylko FAKTEM

DOKONANYM. Głupota albo zła wola jedynie mogą nie zdawać sobie z tego sprawy. Wszystkie potrzeby, wszystkie konieczności dziejowe Rzeczypospolitej Polskiej leżą PO STRONIE PRZECIWNEJ. Solidarność z blokiem państw faszystowskich byłaby — dla Polski — zupełnie obiektywnie ZDRADĄ w stosunku do jej własnych zasad istnienia i rozwoju. Ten stan rzeczy podkreśliła z całą mocą Rada Naczelna P. P. S. w swoich ostatnich uchwałach. Zrozumienie tego stanu rzeczy jest alfa i omegą polskiego myślenia państwowego.

S. K.

Protest Rządu hiszpańskiego

Radiostacja w Walencji donosi, że Rząd hiszpański skieruje do Ligi Narodów ostry protest

przeciwko uznaniu Rządu gen. Franco przez Niemcy i Włochy.

„Bezczelny akt faszystowskich zaborców”

„Prawda” sowiecka omawia fakt uznania hiszpańskiego Rządu powstańczego przez Niemcy i Włochy. Zdaniem pisma przyspie szanie uznania zostało spowodowane oporem, na jaki powstańcy natrafili w Madrycie oraz aktywizację komitetu londyńskiego.

„Prawda” twierdzi, że Włochy i Niemcy przechodzą do zupełnie jawnej interwencji w Hiszpanii. W stosunku do Włoch i Nie-

miec organ sowieckiej partii rządzącej używa określeń w rodzaju „bezczelny akt faszystowskich zaborców”.

Agencja Stefani donosi z Londynu, że ambasador ZSSR zażądał terminowego zwołania komitetu nieinterwencji, celem zastanowienia się nad konsekwencjami uznania Rządu gen. Franco przez Włochy i Niemcy.

Ameryka wobec kroku faszystowsko-hitlerowskiego

Havas donosi z Waszyngtonu, że uznanie Rządu w Burgos przez Niemcy i Włochy nie wywołało dodatniego wrażenia w amerykańskich kołach oficjalnych. Sta-

nowisko Rządu St. Zjednoczonych w tej sprawie pozostaje bez zmian i będzie zależało od rozwoju sytuacji.

Spółka faszystowsko-hitlerowska

„Messagero” omawiając stanowisko min. Ciano, który odmówił udziału w zbiorowym proteście przeciwko wypowiedzeniu przez Rzeszę klauzuli traktatowej, dotyczących umiędzynarodowienia żeglugi na rzekach niemieckich — pisze, iż „jest to nowy dowód ścisłej solidarności między Włocha-

mi a Rzeszą niemiecką. Jesteśmy dziś — pisze dziennik — całkowicie poza atmosferą Traktatu Wersalskiego. Gest Rządu włoskiego jest dla Niemiec dowodem lojalności Włoch, które popierają Rzeszę niemiecką w jej dążeniach do całkowitej niezależności we wszystkich dziedzinach”.

W styczniu

odbędzie się w Warszawie Kongres Str. Ludowego

W dniu 18 b. m. obradował w Warszawie Naczelny Komitet Wykonawczy Stronnictwa Ludowego. Po wysłuchaniu referatu o obecnej

sytuacji politycznej uchwalono jednomyślnie zwołać w miesiącu styczniu 1937 r. nadzwyczajny kongres do Warszawy.

Sytuacja w Madrycie

Rada obrony Madrytu opublikowała w czwartek w południe następujący komunikat:

W ciągu wczorajszego dnia toczyły się zacięte walki w dzielnicy uniwersyteckiej, gdzie zdołali się przedostać powstańcy. Wojskom rządowym udało się zdobyć wiele gmachów, obsadzonych przez wojska marokańskie i legion cudzoziemski. Rozpoczęły ra-

no kontratak zakończył się nowym sukcesem wojsk rządowych. — Wzmocniono również działalność w odcinku Carabanchel. Oddziały marokańskie odcięty i otoczone z wszystkich stron pod Casa Velasquez, poniosły znaczne straty. Powstańcy bombardowali pod osłoną nocy, kilka dzielnic stolicy, powodując liczne straty w ludziach i duże szkody materialne.

Dalsze bombardowanie Madrytu

Wczoraj o godz. 2.30 nad ranem samoloty powstańcze wznowiły bombardowanie Madrytu. Bomby wybuchły w różnych dzielnicach miasta. Spustoszenia mają być straszliwe.

Dowództwo obrony Madrytu

zajmuje obecnie pałac ministerium komunikacji. Zainstalowana radiostacja, która wczoraj funkcjonowała normalnie. Przemawiało szereg mówców, stwierdzając „gotowość do obrony Madrytu aż do ostatniej możliwości”

Uchwały Wielkiej Rady Faszystowskiej

Wielka Rada Faszystowska pod przewodnictwem Mussoliniego odbyła w środę wieczorem swe pierwsze posiedzenie w 15-ym roku ery faszystowskiej. Posiedzenie Rady rozpoczęło się o godz. 22, a zakończyło do piero w czwartek o godz. 4 rano.

Mussolini wygłosił długie 2-godzinne przemówienie, w którym przedstawił sytuację polityczną międzynarodową i wewnętrzną oraz położenie wojskowe i gospodarcze Włoch. Po sprawozdaniu Mussoliniego, Wielka Rada powzięła następujące uchwały:

- 1) Po odczytaniu przez „Duca” sprawozdania wicekróla Graziani’ego o sytuacji politycznej i wojskowej we włoskiej Afryce wschodniej z dn. 14 listopada, Wielka Rada przesyła marszałkowi Graziani’emu swą gorącą aprobatę za podjęte przez niego dzieło zajęcia wszystkich obszarów imperium i „pacyfikacji” ludności w Abisynii.

- 2) Po wysłuchaniu z zacięciem i zadowoleniem danych przedstawionych przez „Duca”, dotyczących przygotowania wojskowego narodu, Wielka Rada wyraża przekonanie, że w obecnej chwili przygotowanie to winno być przyspieszone zwłaszcza w dziedzinie lotnictwa i marynarki.
- 3) Z okazji pierwszej rocznicy wprowadzenia w życie sankcji Wielka Rada potwierdza w sposób najbardziej kategoryczny zobowiązanie Rządu uświelenie przemówieniem „Duca” z dn. 23 marca ub. r., zmierzające do osiągnięcia maksimum nie zawisłości gospodarczej, zwłaszcza w dziedzinach, dotyczących obrony narodu.

- 4) Wielka Rada Faszystowska po wysłuchaniu sprawozdania hr. Ciano, zatwierdza protokół podpisany w Berlinie oraz protokół wiedeński, wyrażając hr. Ciano swe zadowolenie.
- 5) Po wysłuchaniu sprawozdania min. Grandiego o działalności rozwinętej w łonie komitetu nieinterwencji w wojnie domowej w Hiszpanii oraz o obecnym stanie stosunków włosko-brytyjskich, Wielka Rada aprobuje całkowicie postępowanie min. Grandiego.

Następnie Wielka Rada powołała komisję, mającą sformułować propozycje, dotyczące składu i funkcjonowania nowej Izby, która będzie surogatem Parlamentu.

Wydaje się, iż komunikat ten jest wyrazem ostrożności polityki włoskiej solidarniej z polityką niemiecką. Rezultaty rozmów berlińskich miały być uzupełnione przez zbliżenie z Anglią. Nie uważano, by zbliżenie to było niemożliwe w zestawieniu z rozszerzeniem polityki antykomunistycznej. Ostra reakcja kół brytyjskich na porozumienie antykomunistyczne z Japonią wywołała dezorientację. Obecnie zaczynają zdawać sobie w Rzymie sprawę z tego, że poparcie, jakiego Berlin szukał w pełnym porozumieniu z Rzymem u mocarstwa, będącego współzawodnikiem Anglii na Pacyfiku (Japonia) wzmogło trudności na drodze do realizacji „Gentlemen Agreement” z Anglią.

Uczony polski zginął wskutek eksplozji

Według nadeszłych do Krakowa wiadomości, wczoraj skutkiem wybuchu ładunku używanego w kopalniach ropy zginął w Lipinkach koło Gorlic przy szybie „Jutrzenka” jeden z wybitnych geologów polskich docent krakowskiej akademii górniczej inż. J. Naładunku, dalszych ofiar nie było.

Oświadczenie korpusu dyplomatycznego w Madrycie

Bombardowanie Madrytu jest największym barbarzyństwem w dziejach

Agencja Havasa donosi, że korpus dyplomatyczny w Madrycie zebrał się pod przewodnictwem dziekana, ambasadora Chili, celem naradzenia się nad krwawymi zajściami w stolicy. Zebrani dyplomaci stwierdzili zgodnie, że WOJNA DOMOWA OSIĄGNĘŁA NAJWIEKSZY STOPIEŃ TRAGEDII, KTÓRY POZWALA SĄDZIĆ, IŻ ZAPOMNIANO O PODSTAWOWYCH PRAWACH HUMANITARNYCH, O KTÓRYCH NALEŻY PAMIĘTAĆ NAWET W NAJKRWAWSZYCH BITWACH. Opierając się na prawie międzynarodowym, uważają dyplomaci za swój obowiązek napiętnować bombardowanie Madrytu, powodujące ofiary wśród ludności cywilnej, a zwłaszcza wśród kobiet i dzieci. Korpus dyplomatyczny wyraził równocześnie swój żal, że nie stoją mu inne środki do dyspozycji, które mogłyby zapobiec tym pożalowania godnym wypadkom, jak tylko komunikaty udzielane prasie.

Na wypadek blokady Barcelony

General Franco zawiadomił Rząd angielski, że zamierza ogłosić blokadę Barcelony.

ANGLIA NIE UZNA BLOKADY?

Rząd brytyjski badając wszzechstronnie sprawy związane z decyzją Rządu w Burgos w sprawie blokady, przywiązuje, według Havasa, szczególną uwagę do wyjaśnienia przede wszystkim jednego pytania czy Rząd powstańczy będzie mógł uczynić blokadę skuteczną. Blokada, jak podkreślają w kołach brytyjskich, może być uznana tylko wtedy, kiedy istotnie jest skuteczną. Rząd angielski u-

przedził obie strony, iż Rząd brytyjski nie będzie tolerował żadnych groźb w stosunku do okrętów brytyjskich na wodach hiszpańskich.

CO ZROBI FRANCJA.

W ministerium spraw zagranicznych Francji i w ministerium marynarki rozpatrywano ewentualne zarządzenia, których wydanie przez Francję byłoby konieczne w razie ogłoszenia przez powstańców blokady Barcelony. Krawcównik „Duplaix” i kontrtorpedowiec „Albatros” pozostają na swych stanowiskach u wejścia do portu.

Tow. Deutsch w Hiszpanii

Tow. Juliusz Deutsch, b. przewodniczący „Szucbundu” austriackiego, wyjechał do Hiszpanii i udaje się na front madrycki.

W wywiadzie dziennikarskim oświadczył tow. Deutsch:

„Przybyłem do Hiszpanii, by służyć swą wiedzą wojskową i swym doświadczeniem wojskowym Rządowi hiszpańskiemu. Zdanem moim, rozstrzyga się w

Hiszpanii los Europy. Wojna w Hiszpanii rozpoczęła się jako walka klasowa, ale może łatwo wyrodzić się w zatarg europejski. Jeżeli wolność, demokracja i socjalizm zwyciężą, to możliwa jest rzecz, że utrzyma się pokój. Jeżeli faszystom zwycięży, to wojna europejska jest nieunikniona. Po nieważ walczę o socjalizm, przeto przybyłem do Hiszpanii”.

Redaktor „Peuple” padł na froncie

Pod Madrytem zginął w tych dniach tow. Piotr Brachet, członek redakcji bratniego „Peuple”, organu centralnego belgijskiej partii socjalistycznej.

Tow. Brachet, młody niespełna 30-letni człowiek, doktor praw,

przewodniczący stowarzyszeń akademickich i pacyfistycznych, działacz oświatowy partii socjalistycznej wyjechał do Hiszpanii, jako korespondent „Peuple’u”. Ale po przybyciu do Hiszpanii, zaciągnął się odrazu do szeregów milicji, jako kapitan — oddziału karabinów maszynowych.

W roli tej wytrwał do ostatka. Gdy nadszedł rozkaz wycofania się z pozycji, tow. Brachet mimo rozkazu pozostał i poległ na posterunku.

Cała Belgia socjalistyczna i postępowo oplakuje śmierć tow. Brachet, jako niepowetowaną stratę dla kraju.

Dziennik socjalistyczny w Madrycie „El Socialista” poświęcił serdeczną wzmiankę bohaterstwu towarzysza.

Morderstwo Nad grobem tow. Salengro

Otruł się gazem świetlnym jeden z najwybitniejszych socjalistycznych działaczy francuskich, burmistrz miasta Lille, minister spraw wewnętrznych Rządu Bluma—tow. Roger Salengro. Trudno bez wielkiego wzruszenia czytać listy, które zostawił... czytelnicy je znają. Z tych listów wynika, iż tow. Salengro, zmęczony nadludzką pracą na swym politycznym posterunku, wstrząsnął zgonem bliskich sobie osób, nie miał już dość sił, żeby wytrzymać KAMPANIĘ oszczerczą, — podjął, nikczemną, kampanię prowadzoną przez tygodnik „Gringoire” oraz inne wydawnictwa reakcyjne.

A WIĘC ZAMORDOWANO GO! Treść kampanii jest znana. Tow. Salengro zarzucono „dezercję” — dezercję z szeregow wojska w okresie wojny światowej. Co tydzień „Gringoire” „piętnował” „tchorza” i „zdrajcę”...

Sprawą tą zajęła się specjalna komisja pod kierownictwem generalissimusa francuskiego Gamelina, z udziałem wysokich osób wojskowych. Stwierdzono zgodnie, że żadnej dezercji nie było. Stwierdzono także, że, będąc w niewoli NIEMIECKIEJ, został skazany na 4 lata więzienia (przez Niemców) za odmowę wykonywania robót wojskowych dla Niemiec...

Sprawa w piątek, 13 b. m. znalazła się na porządku dziennym Izby Deputowanych. Sprawozdawca, prawnikowic Becquart nie wiedział co powiedzieć. Oświadczył, że „nie mówi, jako oskarżyciel”... „Nie twierdzą niczego”... i t. p. Ogromna większość Izby z ironią i oburzeniem słuchała tych wywodów. Później przemawiał premier tow. Blum. Zanalizował wszystkie dokumenty, wykazał całkowitą bezpodstawność oskarżeń. Gdy powiedział, że jeńcy francuscy w Niemczech pod kierownictwem Salengro oświadczyli, że raczej dadzą się zastrzelić, a nie będą pracować na niemieckie zbrojenia, — cała lewica i część centrum wstały i zwróciły się do ministra spraw wewnętrznych, gorąco go oklaskiwały. Trzeba skończyć z tą metodą — mówił tow. Blum — gdy rzekomo „patrioci” wołają kraj skompromitować wobec zagranicy, byle dokuńczyć wrogowi politycznemu (okla-

ski). A pozatem pomysłicie trochę o CZŁOWIEKU, — poprostu o człowieku, który to wszystko musi znośić. Musicie potępić winnych! (lewica i część centrum wstają i biją brawa). Rezolucja, potępiająca oszczerców, została uchwalona 427 GŁOSAMI PRZECIWI 103. Na drugi dzień, w sobotę, tow. Fevrier pisał w „Populaire”, szydząc z oszczerców: „Broń, którą wybrano, zatruto. Myślano, że będzie śmiertelna”. Niestety, BYŁA śmiertelna! Po wyroku Izby część prawicowej prasy, jak „Matin” i „Victoire”, radziła prawnicowcom czempredzej zapomnieć o niefortunnym oszczerstwie. Ale tow. Salengro już nie wytrzymał tego wszystkiego — odebrał sobie życie. Nie był „dezercerem” z pola walki o własną cześć, dopóki najgorętsza walka trwała. Ale na dalszą pracę sił zbrakło...

TAK, TO MORDERSTWO! Świądome oszczerstwo, rzucone zostało przez znaną bandę z faszystowskiej prasy. Chodziło przecież o skompromitowanie rządu lewicowego. Jauresa zamordowano bezpośrednio, Salengro pośrednio.

Jest to — nie ludzmy się — system, METODA, obrona przez faszystowską pravicę w dobie zaostreżenia stosunków klasowych, politycznych. Morduje się ludzi poszczególnych, wybranych... Powtarzamy — bezpośrednio czy pośrednio.

A jaką metodę stosowano w swoim czasie w Polsce do szeregu przedstawicieli lewicy?

Jest to bandycka metoda tych, którzy nachalnie, na każdym kroku podkreślają swój „katolicyzm”, swoją obronę „moralności”. Znamy ich dobrze!

A więc jeszcze jedno morderstwo — najnikczemniejsze, jakie tylko można sobie wyobrazić. **DZIEŁO TO PRASY FASZYSTOWSKIEJ — TAK JAK DZIEŁEM PRASY SZOWINISTYCZNEJ BYŁO ZAMORDOWANIE JAURESA!**

Teraz na pewien czas zapewne we Francji zapanuje reakcja przeciwko prasowym oszczercom. Prawicowcy „Intransigeant” już nawołuje do „zgody”... A potem — faszystowska banda znów rozpocznie swą podłą robotę. Demokracja jest zaiste jakoś dziwnie wyrozu-

niała (i nawet czasami naiwna) wobec tych zabójców z premedytacją, tych fachowych i zawodowych oszczerców!

Zapamiętajmy sobie dobrze morderstwo tow. Salengro. Bratniej

Świat Pracy Francji

odpowiada na mord, dokonany przez oszczerców

PAT. donosi z Paryża, że prokuratura w Lille na prośbę premiera Bluma oraz rodziny tow. Salengro wdrożyła dochodzenie w sprawie powodów zgonu ministra. We środę odbywały się w Paryżu liczne manifestacje protestacyjne. W różnych dzielnicach stolicy formowały się pochody. Z tłumów wznoszono okrzyki „niech żyje Blum” i „pomścimy Salengro”. Wybito szyby w redakcji dziennika „Figaro”. Policja rozprysła manifestantów. Wszystkie partie wchodzące w skład

partii francuskiej i rodzinie przesyłamy uściski dłoni.

CZEŚĆ PAMIĘCI TOW. ROGERA SALENGRO!

K. CZAPINSKI.

„Frontu Ludowego” nadesłały partii socjalistycznej wyrazy współczucia i solidarności, występując przeciwko „zawodowym oszczercom”.

Partia socjalistyczna powzięła uchwałę, stwierdzającą, że Salengro popełnił samobójstwo spowodowane „ohydnej kampanią”. Komunikat przyrównuje samobójstwo Salengro do zabójstwa Jaures'a i kończy się słowami: „Salengro winien być ostatnią ofiarą faszystwu”.

Pismo oszczerców już się nie ukaże

„Populaire” donosi, że partia socjalistyczna otrzymała od związków zawodowych pracowników drukarskich zawiadomienie, że tygodnik „Gringoire”, który zamieszczał ataki przeciwko Salengro — więcej się nie ukaże.

„Gringoire” był właśnie tym piśmie, które prowadziło nikczemną kampanię oszczerczą przeciwko tow. Salengro. Decyzję robotników i pracowników Francji witamy, jako godną odpowiedź Świata Pracy na rozuchwalone łajdactwa faszystowskie.

„Wlecie kto jest winien tej śmierci”

Tragiczny zgon ministra Salengro wywołuje coraz głębsze poruszenie opinii publicznej, zwłaszcza w Paryżu i departamentach północnych, zagnajając coraz poważniejszą atmosferę wewnętrzno-polityczną kraju. Deputowany Becquart, reprezentujący w parlamencie okręg Lille, a który był autorem ostatniej interpelacji, zwrócił się przeciw ministrowi Salengro, na żądanie władz administracyjnych WYJECHAŁ WCZORAJ Z LILLE WRAZ Z RODZINĄ, — ABY SWĄ OBECNOŚCIĄ NIE WYWOŁYWAĆ INCYDENTÓW.

PREMIER BLUM WYSTOSOWAŁ DO LUDNOŚCI MIASTA LILLE GORĄCY APEL, WZYWAJĄCY DO ZACHOWANIA SPOKOJU I POWSTRZYMANIA ODRUCHÓW ZEMSTY. W apelu tym oświadcza jednak premier ludności: „WIECIE KTO JEST WINNIEN TEJ ŚMIERCI”.

W kuluarach Izby deputowanych doszło do ostrego incydentu między socjalistami a kilkoma deputowanymi prawnicowymi, którzy traktowali samobójstwo min. Salengro jako potwierdzenie stawianego mu zarzutu. „L'Humanité” pisząc o tym incydencie, wierdzi, że jeden z zaatakowanych deputowanych prawnicowych, p. Tixier-Vingancour oświadczył głośno, iż od dłuższego czasu czynione były w niemieckich archiwach wojennych poszukiwania dokumentów, mające potwierdzić zarzuty, stawiane przez prasę prawnicową ministrowi Salengro. „L'Humanité” uważa to oświadczenie deputowanego Tixiera za dowód, — iż KAMPANIA PRZECIWI MINISTROWI W SALENGRO PROWADZONA BYŁA PRZEZ PRAWICĘ FRANCUSKĄ W PORÓZUMIENIU Z CZYNNIKAMI NIEMIECKIMI.

Socjalistyczny „Populaire” wydał nadzwyczajny dodatek, atakujący w nagłokach i artykułach czynników prawnicowców jako winnych śmierci min. Salengro. Na Polach Elizejskich zgromadziło się kilkuset manifestantów, którzy przeciągnęli przez pola i wielkie bulwary, śpiewając „Miedzynarodówkę” oraz wznosząc okrzyki przeciw „faszystowskiemu mordercom” ministra.

PREMIER BLUM KIEROWNIKIEM MIN. SPR. WEWNĘTRZNYCH. „Le Populaire” donosi, iż kierownictwo ministerium spraw wewnętrznych objął tymczasowo tow. Blum.

Prasa wymienia jako ewentualnych następców na stanowisko ministra spraw wewnętrznych min. Chautemps, obecnego ministra rolnictwa Monnet, oraz podsekretarza stanu w ministerium spraw wewnętrznych Dormoy.

RADYKAŁOWIE UCZCILI PAMIĘĆ MIN. SALENGRO.

Komitet wykonawczy partii radykalno-socjalnej odbył nadzwyczajne zebranie, na którym uczcił pamięć ministra Salengro, zapewniając Rząd i partię socjalistyczną, że bierze żywy udział w ich żałobie.

Zaprzeczenie, które jest potwierdzeniem

Agencja „Domei” donosi: „Na zasadzie wiadomości z najbardziej miarodajnego źródła stwierdzać należy, iż doniesienia o sojuszu niemiecko-japońskim pozabawione są wszelkiej podstawy. W dziedzinie spraw europejskich Japonia nie prowadzi polityki, — polegającej na zawieraniu układów, skierowanych przeciwko jakemukolwiek państwu. Natomiast zwalczanie działalności „Kominternu”, zagrażającej i dążącej do obalenia ustroju państwowego japońskiego stanowi tradycyjną politykę Japonii w obliczu destrukcyjnej działalności „Kominternu”, zagrażającej pokojowi i dążącej do wywołania rewolucji w całym świecie. Japonia prowadzi politykę, mającą na celu utworzenie wspólnego frontu z innymi mocarstwami „podobnie zagrożonymi przez działalność „Kominternu”. W tym celu Japonia dąży do zawarcia antykomunistycznego

porozumienia z Chinami. Jednak Japonia nie ma zamiaru przyłączyć się do obozu faszystowskiego, ani też narażać na szwank tradycyjnych przyjaznych stosunków z W. Brytanią, St. Zjednoczonymi i innymi państwami”.

Chmurno i lekki mróz

Wczoraj rano utrzymywała się w Polsce pogoda naogół pochmurna z opadami w postaci deszczów lub śniegów. Opady te wywołane zostały ścieraniem się mas powietrza kontynentalnego, napływającego od północnego wschodu z polarno-morskim, napływającym z południowego zachodu. Przewidywany przebieg pogody dnia 20 bm.: Wileńskie, Podlasie i Polesie: chmurno, nocą umiarkowanym, dniem lekki mróz. Umiarkowane wiatry wschodnie i północno-wschodnie. Pozostałe dzielnice: przeważnie pochmurno z zaniżającymi opadami. Temperatura w pobliżu 0 st. Umiarkowane wiatry z kierunków wschodnich.

Przegląd prasy

TOW. SALENGRO.

Tow. minister Salengro został, jak wiadomo, doprowadzony do samobójstwa szeregiem oszczerstw Czylł że było to morderstwo.

O tym podłym morderstwie polska prasa prawnicowa na razie milczy.

Natomiast „Kurier Poranny” pisze słusznie:

„Francuski minister spraw wewnętrznych Salengro odebrał sobie życie. Padł ofiarą kampanii, jaką wytoczył przeciw niemu reakcyjny tygodnik „Gringoire”, wydawany przez milionera Carbuccia, byłego deputowanego Korsyki, i jego zięcia Chiappe'a, byłego prefekta paryskiej policji, którego rola w „dniach lutych” była aż nadto podejrzana, podobnie jak i stosunki ze Stawiskim, i przez Henri Beaud'a, publicystę, który z żarliwego antyfaszysty (pamiętne są jego artykuły w „Journal” o Mussolinim, za co pismo straciło na parę lat debiet we Włoszech) stał się ostoją faszystowskiej prasy francuskiej”.

Dziennik kończy — „Francuska opinia publiczna, niezwykle wrażliwa i czuła na krzywdę ludzką, w samobójczym akcie ministra Salengro ujrzy niewątpliwie akt rozpacz, zawierający w sobie protest pośmiertny przeciwko kalumnatorstwu”.

Czy endecy i inni podobni „katolicy” (!) zdobędą się przynajmniej po samobójstwie tow. Salengro na wyraźne potępienie podłej kampanii?

„CHWAŁA BOGU!”

Tymi słowy żegna p. B. K. z „Kuriera Warszawskiego” odchodzącego na inny posterunek polskiego komisarza w Gdańsku, p. Papégo.

„Pogłoskom o przeniesieniu Generalnego Komisarza Rzeszy Polskiej w Gdańsku, p. Papégo, na

inne stanowisko nie zaprzeczono, można je zatem poczytywać za odpowiadające rzeczywistości. Zajmujący się polityką obywatel polski powie: *dziękuję Bogu!* P. Papéemu bowiem klimat gdański najwyraźniej nie służył. Znalazł się wobec trudności, o których mu się nie śniło w jego dawniejszej karierze służbowej (które — areszt po części były przez jego własną politykę wywołane), odrazu przypomniał on sobie, że już starożytny myśliciel przeczornie załżał: *godzenie się z losem. Za to światowemu filantropijnym upodobani p. Komisarza ma teraz Polska wystawiony sobie słony rachunek*”.

Naturalnie p. B. K. rozumie, że p. Papée robił nie własną politykę, lecz zleconą mu z Warszawy. Ale — powiada — człowiek na tak wysokim stanowisku, mógł by się nie zgodzić...

Za dużo żąda p. B. K. od p. Papégo. Ciekawo rzeczy o nim niedawno pisał „Odnowa”.

„Bilans bezprzykładny!” — słusznie pisze p. B. K.

DOBRODZIEYSTWA Z FUNDUSZÓW DYSPOZYCYJNYCH.

Cał w „Słowie” i „Goniec” zajęli się istotnie ciekawą sprawą — mianowicie „datkami” kilku ministrów na fundusz „pomocy zimowej dla bezrobotnych” — z funduszy dyspozycyjnych.

Np. „Goniec” pisze:

„I tak na przykład minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki ofiarował z funduszu dyspozycyjnego M. S. Wojsk. 30 tys. zł., a minister spraw zagranicznych, p. Beck z funduszu dyspozycyjnego M. S. Z-tn 50.000 złotych. Dlaczego pp. ministrowie, którzy posiadają fundusze dyspozycyjne składają ofiary nie ze swojej kieszeni, a właśnie z funduszy dyspozycyjnych, jest nie zrozumiałe”.

K. CZ.

Na Bliskim Wschodzie

Przewodcy powstania palestyńskiego w Iraku

Przewodcy powstania palestyńskiego postanowili opuścić Palestynę i udać się chwilowo do Iraku. Przyjazd ich do Iraku zamienią się w pochód triumfalny. W pustyni syryjskiej Beduini zjeżdżali na ich spotkanie i tłumnie przeprowadzali przez swe terytoria. Młodzież bagdadzka zgromadziła powstańcom nadzwyczaj serdeczne przyjęcie, w którym liczny udział brali wojskowi. Powstańcy, w liczbie 78, zostali wzięci pod opiekę przez władze irackie i otrzymali ze skarbu państwa całkowite utrzymanie. Prawdopodobnie wszyscy będą przyjęci na służbę państwową.

Fanzi Al - Kaukadzi, dowódca

oddziałów powstańczych w Palestynie, który z towarzyszącymi schronił się do Iraku, mówi z uznaniem o zaletach żołnierzy angielskich, stwierdza jednak ich nieprzygotowanie do wojny partyzanckiej. Wojsko nie ścigało powstańców w chwili odwrotu z Palestyny. Powstańcy przeszli Jordan na południe od Bajsanu, zaś kolej kładzaską tuż pod Mafrakiem. Parę razy przelatywały nad nimi samoloty angielskie, ale wyraźnie nie zdradzały żadnych wrogich zamiarów. Zdaniem Kaukadzi, Anglicy dotrzymali warunków, na których nastąpiło zaprzestanie walki czynnej.

Most na Dniestrze pod Zaleszczykami

Agencja „Press” donosi ze Lwowa:

W Zaleszczykach odbyła się polsko-rumuńska konferencja w sprawie odbudowy zniszczonego podczas wojny światowej mostu drogowego na Dniestrze pod Za-

leszczykami. Przedmiotem narad były kwestie techniczne, związane z budową mostu.

W naradzie wzięli udział przedstawiciele władz polskich z inż. Burgielskim i władz rumuńskich z inż. Tudorem, generalnym inspektorem dróg w Czerniowcach.

Należy zaznaczyć, że po stronie polskiej roboty techniczne okolo budowy mostu prowadzone są bardzo intensywnie. Po stronie rumuńskiej roboty rozpoczął się mają w najbliższym czasie. Most drogowy na Dniestrze ma być ukończony do jesieni przyszłego roku.

Pokwitowania

NA CENTRALNY INSTYTUT ROBOTNICZY KULTURY FIZYCZNEJ.

Celem uczczenia pamięci Dra Jerzego Michałowicza Dr. S. Starkiewicz z Buska — Zdroju składa (za pośrednictwem tow. T. Arciszewskiego) zł. 5.

NA FUNDUSZ STYPENDIALNY IM. DR. JERZEGO MICHAŁOWICZA.

Lekarze, urzędnicy i oficjaliści szpitala na Czystem zł. 42.

DO DYSPOZYCJI KOMISJI CENTRALNEJ ZW. ZAW.

W MYŚL WEZWANIA Z DN. 14.8 R. B.

Związek Spożywców, Oddział Kuch mistrzów zł. 27.80.

SPROSTOWANIE.

W „Robotniku” z dn. 19 bm. w rubryce „Pokwitowania” Na Robotniczy Klub Sportowy „Marymont” omyłkowo wydrukowano z W. zł. 20 — powinno być: Z. W. zł. 2.

Aresztowanie

Tow. Włodzimierz Kaczanowski, członek naszej partii i członek Z. N. M. S., został onegdaj aresztowany przez policję polityczną i osadzony w więzieniu przy ul. Daniłowiczowskiej.

Powody tego aresztowania są nieznane. Wiadomo nam tylko, że tow. W. Kaczanowski z powodu ciężkiej choroby swego ojca, tudzież z powodu całorocznej służby wojskowej, nie brał czynnego udziału w życiu politycznym.

Sądymy też, że sprawa cała wkrótce się wyjaśni...

Rektor i Senat Uniw. Wileńskiego

potępiają awantury oenerowskie

PAT. donosi: W związku z ostatnimi zajęciami na uniwersytecie Stefana Batorego — rektor i senat tego Uniwersytetu wydali odezwe do młodzieży akademickiej w której po stwierdzeniu faktu, iż pewien odłam polskiej młodzieży akademickiej (t. zw. młodzież „narodowa” przyp. Red.), dąży do uczynienia z uniwersytetów placówek wypadowych dla akcji, zmierzającej do ograniczenia praw obywatelskich Żydów w Polsce — zaznaczają w odezwie, iż uniwersytety nie mogą być terenem, na którym swobody obywatelskie jakiegokolwiek grupy są uszczuplone w wyższym stopniu, niż poza jego murami.

Rozsądzenie przymusowe studentów w salach wykładowych nie jest zgodne z obyczajami i tradycją uniwersytetów, nie byłoby więc

zarządzeniem wyłącznie porządkowym, ale naruszałoby zasadę swobody akademickiej i mogłoby być wyjątkowo zastosowane jedynie za obopólnym porozumieniem zainteresowanych.

Dalej w odezwie rektor i senat, potępiając czyny nie licujące z godnością akademika, wzywają młodzież do posłuchu dla zarządzeń władz akademickich. Senat wzywa młodzież akademicką do zaniechania nielegalnych wystąpień, co jest niezbędnym warunkiem unormowania stosunków w uniwersytecie.

W Wilnie ukazały się w czwartek odezwy organizacji, które nie solidaryzują się z młodzieżą „okupującą” dom akademicki. „Okupanci” ponoć mają ogłosić głodówkę.

Nowe ulgi dla wsi

PAT. komunikuje: Minister opieki społecznej p. Zyndram Kościalkowski wydał zarządzenie o ulgach dla rolników z tytułu ich prywatno-prawnych zobowiązań wobec instytucji ubezpieczeń społecznych.

Zarządzenie to jest ogólnym prowadzone od dłuższego czasu przez Rząd akcji oddłużenia rolnictwa. Instytucje ubezpieczeń społecznych rozłożą rolnikom spłatę pożyczek zacią-

gniętych przed 1 lipca 1932 r. na okres nie krótszy niż lat 14 przy czym do dnia 1 grudnia 1938 r. zawieszona jest całkowicie spłata dłużnego kapitału. Poza tym zarządzenie przewiduje obniżenie oprocentowania za czas od 1 lipca 1932 r. po dzień 30 czerwca 1940 r. do wysokości 4 i pół procent rocznie oraz skreślenie wszelkich odsetek karnych, kar umownych i odsetek od odsetek. (PAT).

Na pomoc zimową dla bezrobotnych Danina robotników rolnych

Zw. Zaw. Rob. Rolnych wezwał swoich członków według kategorii do złożenia jednorazowej daniny w następującej wysokości: Rzemieślnicy — 3 klg. żyta i 15 klg. kartofli. Ordynariusze — 2 klg. żyta i 10

klg. kartofli. Komornicy — 1 klg. żyta i 3 klg. kartofli. Należy zaznaczyć, że liczba robotników rolnych jest b. znaczna, to też ofiary te, złożone w naturze, będą pokazać

W ciągu listopada potroimy nasz nakład!

Nasz drugi numer propagandowy w dn. 29 listopada musi osiągnąć 100.000 egzemplarzy

„Zglajchszaltowanie” Gdańska

Kiedy Rada Ligi Narodów powierzyła Polsce mandat do znalezienia drogi wyjścia z sytuacji w Gdańsku, delegat polski, min. Komarnicki wyraził nadzieję, że przy pomocy Senatu gdańskiego Polska znajdzie rozwiązanie, które by zadowoliło wszystkich zainteresowanych.

Na to oświadczenie zareagowaliśmy w piśmie naszym jak następuje (numer z 12 października):

„Owszem, i my jesteśmy zdania, że misja Polski powiedzie się, ale bynajmniej nie ku zadowoleniu wszystkich. P. Beck bowiem, jak i p. Greiser, pragnie niemieszania się do spraw wewnętrznych Gdańska. P. Becka konstytucja gdańska nie obchodzi, czego dowiódł w Genewie swą dotychczasową taktyką. Zgóry można powiedzieć, że porozumienie przy poparciu senatu gdańskiego, który teraz „wykańcza” socjalizm w Gdańsku, ominię sprawę najważniejszą, którą jest i powinno być: przywrócenie demokracji w Gdańsku”.

Minął miesiąc. Min. Beck złożył wizytę w Londynie, o której wynikach można było czytać w prasie polskiej i zagranicznej najdłuższe i najsprzeczniejsze wiadomości. M. in. pani Tabouis, referentka polityki zagranicznej w dzienniku radykałów francuskich „Oeuvre”, uchodząca za doskonale poinformowaną w zakresie swego działu, napisała, że p. Beck zajmuje w sprawie gdańskiej stanowisko względem Niemiec nieprzejednane, że pod naciskiem Polski Rząd niemiecki musiał się zgodzić na mianowanie nowego wysokiego komisarza w Gdańsku i wyrzec się poparcia hitlerowców gdańskich w „zatarciu między Senatem a Rządem” (? chyba wysokim komisarzem. Uwaga nasza).

Ale oto 17-go b. m. odczytano w Radio Polskim korespondencję p. Litauera, przedstawiciela P. A. T. w Londynie, zawierającą bilans wizyty min. Becka. To co p. Litauer pisze o tej wizycie, jest niewątpliwie najbardziej autentycznym wyrazem ponurki i poglądów p. Becka.

I oto się pokazuje, że w sprawie gdańskiej spełniło się co do jedy cośmy przepowiedzieli.

Wedle relacji p. Litauera nastąpiło porozumienie między min. Edenem a min. Beckiem tej treści, że obecny statut Gdańska ma być utrzymany, że Polska sama potrafi obronić swe prawa w Gdańsku i że — konstytucja gdańska ma ulec zmianie.

P. Litauer nie wskazuje, jak daleko ma iść ta zmiana. Ale o obecnej konstytucji gdańskiej wyraża się on w taki sposób, jak gdyby konstytucja Gdańska wogóle Polski nie obchodziła. Obecna konstytucja nazywa p. Litauer przestarzałą, nie odpowiadającą nowemu układowi sił (!), a zresztą spory wewnętrzne Gdańska nie są warte kości jednego żołnierza polskiego.

Z takiego postawienia sprawy widać jasno, że p. Beck za cenę konstytucji gdańskiej chce utrzymać pozory dalszego istnienia statutu gdańskiego. P. Beck daje „salomonowe” rozwiązanie. Dla Ligi Narodów: nietknięty statut! Wysoki Komisarz; dla Polski — nienaruszalne prawa, zagwarantowane w statucie i układach; dla Niemiec — „zglajchszaltowanie” Gdańska.

Ale takie rozwiązanie grzebie Gdańsk!

Statut, prawa polskie w Gdańsku i konstytucja demokratyczna w Wolnym Mieście — to niepo-

dzielna catość. Jeżeli się wyrwie jedną z części, to zapada się cały gmach. Jeżeli się „zglajchszaltuje” Gdańsk z Rzeszą, to Wysoki Komisarz nie będzie potrzebował czuwać nad konstytucją gdańską i wogóle nie będzie miał nic do roboty w tym Wolnym Mieście, które i tę nazwę będzie musiało odrzucić. W „zglajchszaltowaniu” Gdańsku prawa Polski są fikcją. Przecież obecnie już politykę zagraniczną Gdańska prowadzi nie Polska, jak nakazuje statut, lecz Hitler; przecież już teraz prześladowanie Polaków w Gdańsku jest na porządku dziennym. Przecież w razie „zglajchszaltowania” Gdańska cały złożony spłot stosunków polsko-gdańskich w dziedzinie gospodarczej, komunikacyjnej i in. zawisłby w powietrzu, a conajmniej byłby narazony na ciągłe wstrząsy i zatarcia.

„Zglajchszaltowany” Gdańsk godzi w siłę obronną Polski, go-

dzi w istnienie naszego wybrzeża. Są to rzeczy tak jasne i dla wszystkich zrozumiałe, że wprost pojąć nie można, by znaleźli się politycy polscy, dla których sprawy wewnętrzne Gdańska mogłyby być obojętne.

Art. 49 konstytucji gdańskiej powiada, że zmiany tej konstytucji mogą uprawomocnić się dopiero po podaniu ich do wiadomości Ligi Narodów i po otrzymaniu od niej oświadczenia, że nie podnosi ona przeciw tym zmianom żadnych zarzutów.

O zmianach konstytucji gdańskiej decyduje więc ostatecznie Liga Narodów, a w niej Polska, od której postawy zależy teraz w sprawie gdańskiej prawie wszystko.

Czyżby Polska własnoręcznie zawiesiła nad sobą miecz Damoklesa w postaci „zglajchszaltowanego” Gdańska?

(jmb.)

Gdański weksel min. Becka

Dn. 5 ub. m. otrzymała Polska z ramienia Ligi Narodów mandat, żeby położyć kres obstrukcji Rządu gdańskiego, przeciw wykonywaniu funkcji wysokiego Komisarza, a przez to przywrócić gwarancji Ligi Narodów pełną skuteczność. W dwa tygodnie później gen. Komisarz Rzpłitej p. Papée zwrócił uwagę Senatowi „na trudności, powstałe wskutek wielu ostatnich zarządzeń i oświadczeń Senatu oraz partii rządzącej w Wolnym Mieście” a za razem wyraził przekonanie, że te trudności będą usunięte „zgodnie z zasadniczymi postanowieniami istniejących umów”.

Odpowiedź senatu gdańskiego nie została podana do wiadomości publicznej. Można jednak wnioskować ze stanowiska „Danziger Vorposten”, że była ona odmowna. Ten dziennik oficjalny wystąpił przeciw roli, którą Polska objęła z ramienia Ligi Narodów i kategorycznie zastrzegł się przeciw wkraczaniu ze stro-

ny Polski w gdańską „suwerenność wewnętrzną”.

Władze gdańskie szybko dały nowe dowody, jak pojmują tę suwerenność. W kilka dni po interwencji ugodowej i pośredniczącej między Gdańskiem a Genewą spowodowały hitlerowcy gdańscy szereg incydentów „planowo zorganizowanej akcji”, że użyjemy wyrażenia polskiej agencji ministerialnej. Generalny Komisarz Papée zmuszony był w przeciągu krótkiego czasu kilkakrotnie protestować w obronie Polaków gdańskich i praw mniejszości polskiej w Gdańsku.

Dopiero, gdy się okazało, że wzbudzenie opinii publicznej w Polsce rośnie, i że ministerialna „Polska Informacja Polityczna” pozostała odoobniona ze swą próbą uspokojenia tej opinii, i gdy Pomorze wystąpiło w Gdyni z potężną manifestacją, wówczas przedstawiciel senatu dr. Boetcher zapropował gen. Komisarzowi „odprężenie”.

Po dotychczasowych doświadczeniach nie możemy mieć najmniejszego zaufania do zapewnień gdańskiego senatu, póki nie urzeczywistnią się one w czynach. Komentarze niemieckie utwierdzają nas w tej naszej nieufności. „Ponieważ zarządzenia gdańskiego rządu skierowane przeciw gdańskim partiom opozycyjnym — pisał gdański korespondent „Kölnische Zeitung” dn. 9 b. m. t. j. już po kilkakrotnych interwencjach min. Papée — nieuniknienie dotyczą także Polaków zamieszkałych w Gdańsku, nawet takich, co posiadają gdańskie obywatelstwo, przeto Polska zawsze znajduje możliwość włączenia się i podejmowania próby rozszerzenia własnej sfery wpływów pod pretekstem ochrony praw polskiej mniejszości”.

Jeżeli korespondent hitlerowski zarzuca Polsce, iż szuka tylko pretekstu dla rozszerzenia swych praw, to jest na to jeden prosty sposób: nie łamać konstytucji i statutu, nie gwałcić praw konstytucyjnych i przywrócić status quo! Tymczasem senat gdański postępuje wręcz odmiennie, a korespondent hitlerowski przyznaje bez ogródek, że hitleryzacja Gdańska „nieuniknienie” musi dotyczyć także mniejszość polską w Gdańsku.

Co za wartość mieć może gadanie o „odprężeniu”, skoro w praktyce nic się nie zmienia i skoro nie otrzymamy gwarancji, że prawa mniejszości polskiej będą „nie” ze strony senatu gdańskiego jest zwykłym manewrem, ponieważ zastrzeżenie stosunków polsko-gdańskich przyszło dyplomacji niemieckiej bardzo nie w porę. Berlin chciałby utrzymać fikcję neutralnego obserwatora w konflikcie Gdańsk-Warszawa, a te fikcję utrzymać jest co raz trudniej.

Rządząca partia hitlerowska pragnęłaby uspić czujność polskiej opinii publicznej i o ile możliwości bez hałasu i bez protestu ze strony polskiej przeprowadzić do końca swe dzieło hitleryzacji Gdańska. Już dawniej groził p. Forster kryzysem paktu polsko-niemieckiego, o ile Polska będzie brudzić w Gdańsku. Obecnie wyraziła tę samą myśl w innej formie półurzędowa „Diplomatisch-politische Korrespondenz”. Zagadnienie gdańskie — pisała — i zagadnienie mniejszości niemieckich i polskich istniały już w okresie, kiedy marszałek Piłsudski i kanclerz Hitler zdawali sobie sprawę, że „stosunki zaufania między Niemcami a Polską stanowią dla obu krajów kwestię życiową, wobec której wszystkie inne zagadnienia powinny być podpo-

zrądkowane”.

Otóż to właśnie, że Niemcy nie chcą podporządkować swych zamachowych planów gdańskich polsko-niemieckiemu paktowi „porozumienia”.

Sami raz po raz przez swych hitlerowskich podkomendantów traktują w Gdańsku nogami to „porozumienie”, a udają w Berlinie niewinnych obserwatorów. Czyżby pakt „porozumienia” miał polegać na tym, że zglajchszaltowany Gdańsk ma pewnego dnia realizować hasło „zurück zum Reich”? Podpisany od pierwszej chwili nie miał złudzeń, że do tego zmierza kanclerz Hitler i pisząc o pakcie polsko-niemieckim w kilka dni po jego ogłoszeniu przypominał znany fakt historyczny, jak alians polsko-pruski z 1790 r. był pomysły jako instrument rozbioru Polski.

Nie jesteśmy zdziwieni, że organ prasowy niemieckiego urzędu zagranicznego żąda od Polski, by podporządkowała swe prawa w Gdańsku paktowi nieagresji i porozumienia z Niemcami. Możemy jednak na to odpowiedzieć krótko i zdecydowanie: nie, nigdy!

Odwolanie gen. Komisarza Papée w Gdańsku świadczy, że okres idylli i złudzeń się skończył. Posiadamy zaś ze strony min. Becka weksel, wystawiony dn. 8 lipca b. r. w „Polskiej Informacji Politycznej” w sprawie Gdańska. Z wekslem tym stoi i pada polsko-niemiecki pakt „porozumienia”.

BENEDYKT ELMER.

Nowe „linie podziału”

Jaką drogą wnioskowania nie które umysły z obozu „narodowego” doszły do konkluzji, że nasze uwagi o KONCU obozu „sanacyjnego” oznaczają... ofertę pod adresem t. zw. lewicy „sanacyjnej”, — jeden Pan Bóg o tem wiecieć może. Stwierdziłmy FAKTY, fakty — sądzę — bezsporne: poszczególne składniki dawnego BBWR. walczą ze sobą po upływie dwunastu miesięcy zaledwie od chwili rozwiązania owego BBWR. w sposób tak zacieklony, nienawistny, — powiedziałbym — historyczny, w jaki wogóle jeszcze w Polsce ze sobą nie walczone.

Proszę — parę „skrajnych”, przykładów.

P. St. Mackiewicz, b. poseł BBWR., odbył — bez przesady — ewolucję aż do bezpośredniego sąsiedztwa z ONR. Bezpośródni sąsiadzi p. Mackiewicza z dawnego BBWR., działacze ZZZ i t. zw. naprawiacze atakują go teraz z pasją wręcz nieprawdopodobną; a ja, naprzykład, „stuprocentowy” wróg ideowy p. Mackiewicza, nie wątpię w dalszym ciągu, że p. Mackiewicz jest człowiekiem ideowo szczerym.

P. Mackiewicz nie pozostaje dłużny wobec „naprawiaczy”, i — tak samo — odmawia z punktu swym przeciwnikom aktualnym wszelkich walorów moralnych. Ta „polemika” wewnątrz obozu „sanacyjnego” przeobraziła się prosto w stek inwektyw wzajemnych.

A Związek Nauczycielstwa Polskiego? Myśmy mieli, oczywiście, mnóstwo najdziej idących zastrzeżeń co do PRZESZŁOŚCI tego Związku. Ale dzisiaj prowadzona jest przeciw niemu uporczywa, nieprzytomna nagonka wielkim WSPÓLNYM frontem prasy „narodowej”, prasy skrajnej — klerikalnej, PRASY... DAWNEGO BBWR. z „K. C.” na czele. Więc co? mamy... zacierać ręce? Niech sobie zniszcza „Piomyk”!... Taką postawą byłaby postawą, NIE-GODNĄ WIELKIEGO RUCHU, którym jesteśmy...

Chodzi o ZAGADNIENIE SPOŁECZNE, nie o kwestie osobiste. Środowisko BBWR. utworzone, jak twierdziłmy zawsze, SZTUCZNIE, rozleciało się z chwilą, gdy zniknął czynnik łączący, czynnik dla samego środowiska ZEWNĘTRZNY. Ponieważ zaś BBWR. był budowany metodami... specjalnymi, rozlecenie się jego przybrało formy

ROZKŁADU, nie rozstania. Storaży pisaliśmy i mówiliśmy z trybuny Sejmów poprzednich, że TAK WŁAŚNIE BĘDZIE. Sprawdziło się. Nie jesteśmy ani zdziwieni, ani zaskoczeni. Tak MUSIAŁO być...

Rzecz prosta, pewne koła dawnego BBWR. ciągną dzisiaj ku obozowi „narodowemu”, inne

ciągną ku lewicy społecznej. Jakże mogłyby być inaczej? NASTAPIŁY NOWE LINIE PODZIAŁU. To fakt. Nie wynika ze STWIERDZENIA faktu wcale, byśmy mieli zgłaszać jakiegokolwiek pod czymkolwiek adresem oferty, albo byśmy mieli zmieniać nasz stosunek do systemu. Chyba jasne?...

M. NIEDZIAŁ KOWSKI

SUKNIE, PŁASZCZE

NAJNOWSZE KREACJE

na sezon
JESIENNO-
ZIMOWY
poleca firma

Mirande

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 152, telef. 619-91
FILJA I-SZA: Chmielna 14, telefon 656-93
FILJA II: Wierzbowa 6, tel. 544-07, w gmachu Hotelu Angielskiego

„Rewolucja intelektualna”

Cała prasa światowa podala w tych dniach zakomunikowane jej ze strony oficjalnej zasady „reformy” niemieckiego kodeksu karnego. Rzecz oczywista, cały ten kodeks ma być podporządkowany PARTYJNYM potrzebom hitleryzmu (ściślej: klasowym interesom burżuazji niemieckiej), zaś obowiązujący w prawie karnem świata cywilizowanego postulat PRAWY przestępcy zastąpiony będzie przez społeczny rzekomo nakaz ZEMSTY na osobie tamtego prawo.

Barbarzyństwo hitlerowskich doktryn prawa karnego nie wymaga wielu komentarzy. Wśród postanowień nowego kodeksu przewidziana jest kara DOZY WOTNIEGO CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA za obrazę p. Hitlera, lub „wielkich postaci historycznych niemieckich”, jak np. Alfonsa Horst Wessela lub szpieg Schlagetera. Te właśnie nazwiska wymienili na konferencji prasowej hitlerowski minister „sprawiedliwości” — Gürtner. Bardzo ciężko mają być też karane obelgi i oszczerstwa w stosunku do partii hitlerowskiej i jej przybudówek organizacyjnych, obraza natomiast kościoła katolickiego, jako „instytucji neutralnej” nie będzie z samego prawa karalna. Strajki robotnicze będą surowo karane, podobnie jak wy-

stąpienia przeciw hitlerowskim organizacjom pracy („Arbeitsdienst”), — natomiast zaborstwo w pojedynku nie jest karalne, a pojedynk nie jest zakazany. Jak najszerzej stosowanie KARY ŚMIERCI i zaostrożenie wymiaru kary za wszystkie niemal przestępstwa i wykroczenia — to cechy „reformy” niemieckiego prawa karnego występują na pierwszym planie intencji ustawodawcy.

Zasady hitlerowskiego kodeksu — zanim się stały prawem — są już oddawna systematycznie wprowadzane w życie. Mówią o tem procesy Rudolfa Clausa, Edgara Andrego i wiele, wiele innych, których wynikiem było mordowanie oskarżonych na mocy wyroku sądowego, bez udowodnienia winy, albo — nie za czyn karalny, lecz za samo usiłowanie. „Reforma” hitlerowska jest prawdziwą „rewolucją” prawną, ale w najgorszym tego słowa rozumieniu. A już w żadnym stopniu nie jest to „rewolucja intelektualna”, jak wyraził się nieogłębnie pewien dygnitarz państwowy w swym słynnym przemówieniu katowickim. Szkoła tylko, że pewne słowa nie pozostają bez następstw i — wypowiedziane np w Katowicach — odzywają się gromkim echem w Wilnie czy gdzieindziej.

Konfiskata

Wczoraj nasz numer został skonfiskowany spowodu artykułu tow. M. Niedziałkowskiego; artykuł był polemiką ze stanowiskiem „Czasu” w sprawie zmiany ordynacji wyborczej i nowych wyborów, określał jednocześnie stosunek hasła nowych wyborów do postawy naszego ruchu wobec systemu rządzenia.

Musimy więc chwilowo wyrzec się polemiki z „Czasem” na tym odcinku zagadnień życia polskiego; ze swojej strony przepraszaemy czytelników i prenumeratorów za spóźnienia w dostarczeniu wczorajszego numeru, które wynikiło spowodu konfiskaty.

Zapytanie

Paragraf 3 Statutu Zw. Zawodowego Literatów Polskich określa jako cel tego Stowarzyszenia „OBRONE MORAŁNYCH I MATERIALNYCH INTERESÓW CZŁONKÓW”.

Ponieważ od dnia aresztowania poety MARIANA CZUCHNOWSKIEGO, stypendysty Polskiej Akademii Literatury, upłynęło już szereg tygodni, a sprawa przewiezienia go w KAJDANACH z Gortlic do więzienia w Jasle jest powszechnie znana, — wypada zapytać publicznie władze Zw. Zaw. Literatów Polskich, czy i jakie kroki zostały przez nie podjęte celem „obrony moralnych i materialnych interesów” uwzięzonego poety.

Sprawa Mariana Czuchnowskiego — to nie lokalny zatarg pomiędzy nim a jakąś instancją sądową, czy policyjną. Sprawa Mariana Czuchnowskiego — to sprawa całej literatury polskiej, to sprawa wszystkich tych literatów, którzy myślą, czują, walczą i — natchnieni swych niecierpiących „palców prasy” ani z symbolów biskupich, Urastając do wyżym symbolu postać CHŁOPSKIEGO POETY W KAJDANACH powinna straszliwym wyrzutem obudzić nieobrosłe jeszcze tkuszcem synkretumienia ludzi piszących i skłonić je do takiej reakcji, by nakazem sprawiedliwości i ludzkości stało się jak najrychlej zadobć.

Bd.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy ze środy na czwartek

Ostatnie wieści z krwawiącego się Madrytu

Nieustanne walki artyleryjskie N ogół sytuacja bez zmian

Havas donosi z Madrytu: przez całą noc aż do południa trwała gwałtowna strzelanina na odcinku mostu francuskiego, gdzie ka waleria marokańska i oddziały piechoty powstańczej zdobyły pozycje rządowe.

Taktyka powstańców polega na obchodzeniu umocnień rządowych i zmierza do zajęcia Madrytu od północy. W ciągu ub. nocy pomimo wysiłków ze strony powstańców stanowiska obu stron walczyły nie uległy zmianie.

Na odcinku pomiędzy dzielnicą uniwersytecką, a dworcem za-

chodnim sytuacja jest bardzo zammatwana. Były po obu stronach wypadki ostrzelania przez omyłkę własnych żołnierzy.

Na odcinku Carabanchel panuje względny spokój. Wojska rządowe po kilku drobnych utarczkach zyskały nieco na terenie. Dowództwo obrony Madrytu liczy na posiłki, zdążające z Katalonii i Walencji, które mają uderzyć na powstańców od południa. Na wszystkich odcinkach frontu madryckiego trwa nieustanna kanonada artyleryjska.

Katalonia łączy swe losy z losami Hiszpanii

Agencja Havasa donosi: Prezydent Companys zapoznał przedstawicieli prasy z przebiegiem narady, którą odbył z prem. Largo Caballero i przewodniczącym Kortezów Barlo. W czasie narady tej stwierdzono, że sytuacja militarna Rządu jest zadawalająca i nie należy żywić żadnych obaw co do dalszego przebiegu wojny. Prezydent Azana przebywać będzie w dalszym ciągu w Barcelonie, gdyż obecność jego tam jest formalnym zaprzeczeniem kursującą zagranicą pogłoskom, jakoby Katalonia przygotowywała się

do ogłoszenia swej niepodległości i oderwania się od Hiszpanii.

Wbrew tym pogłoskom Katalonia bardziej w tej chwili niż kiedykolwiek łączy swe losy z losami Hiszpanii.

Podczas zebrania tego postanowiono również, że w najbliższym czasie odbędzie się w Walencji nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem Azany z udziałem Companysa. Po zebraniu tym zostanie wydany wspólnie manifest do narodu hiszpańskiego, nawołujący do walki o śmierć lub o zwycięstwo.

Liczba ofiar i strat

Z Madrytu PAT. donosi: Zródła oficjalne oceniają liczbę ofiar wtorkowego bombardowania na 250 zabitych i 800 rannych. Te same źródła twierdzą, że od początku tygodnia padło ofiarą powietrza i artyleryjskiego bombardowania Madrytu 500 zabitych i 1200 rannych. Centrum miasta uległo poważnemu zniszczeniu. Sze-

reg gmachów jest uszkodzonych, szyny tramwajowe są powyrwane z jezdni. Targ Carmen jest spustoszony. Wszystkie niemal domy dokoła placu targowego są spalone lub leżą w gruzach. Miejska strażnicza obozuje na ulicy. Straż ogniowa nieustannie krąży po ulicach.

Po uznaniu przez Rzeszę i Włochy rządu gen. Franco Wrażenie w Anglii

Z Londynu PAT. donosi: Decyzja Berlina i Rzymu co do uznania Rządu gen. Franco została przyjęta w brytyjskich kołach rządowych obojętnie. Rzecznicy brytyjskiego Foreign Office podkreślają, iż decyzja ogłoszona przez Rząd niemiecki i włoski w gruncie rzeczy w niczym nie zmienia sytuacji. Obydwa te rządy nie ukrywały się ze swoimi sympatiami dla gen. Franco i dyskusje, jakie odbywały się w tonie komitetu nieinterwencji wyraźnie wskazy-

wały na to po czyjej stronie stoją Niemcy i Włochy.

Plan kontroli nieinterwencji na terenie Hiszpanii zyskuje — zdaniem brytyjskich czynników oficjalnych — obecnie tym większe znaczenie, ponieważ wprowadzenie tego planu w życie zależy od zgody obu stron walczących.

O decyzji Rządu niemieckiego Foreign Office poinformowane zostało w środę po południu przez ambasadora von Ribbentropa, który odwiedził min. Edena i zawiadomił go o kroku niemieckim.

OSTATNIE DEPESE I WIADOMOŚCI NA STR. 1-ej i 2ej.

Kronika lwowska

DELEGAT STAROSTWA GRODZKIEGO ROZWIĄDUJE ZGROMADZENIE

Zarząd Związku Prac. Gastro nomiczno-Hotelowych zwołał w kinie „Muza” walne zgromadzenie członków. Na porządku dziennym było sprawozdanie z ogólnokrajowej konferencji Prac. Gastr.-Hotel., sprawy organizacyjne, bezrobocie i umowa zbiorowa bufetowców.

Sprawozdanie z konferencji składali tow. Indyk, Kurzweil i Sypniewicz. Referat organizacyjny miał wygłosić tow. Kamiński z Warszawy. Kiedy tow. Kamiński, omawiając zadania organizacji w obecnej sytuacji gospodarczej powołał się na to, że ani włoski, ani niemiecki faszyzm bezrobocie nie rozwiązuje, wkroczył na widownię przedstawiciel Starostwa Grodzkiego i oświadczył, że nie dopuści do polityki na zebraniu związkowym i w konsekwencji zebranie rozwiązał.

Ten postępek wywołał powszechne oburzenie. Zaznaczyć należy, że zwyczajnie referatu bez-

pieczeństwa w Starostwie Grodzkiem domagają się bliższego oświetlenia. Ponieważ wydaje się nam nieprawdopodobnym, ażeby faszyzm włoski czy niemiecki miał się cieszyć w Polsce aż tak czułą ochroną, uważamy, że powinien ktoś z wyższych czynników pouczyć gorliwców, iż trzeba jednak trzymać się jakichś praw i przepisów.

MASOWE REDUKCJE ROBOTNIKÓW SEZONOWYCH

Na robotach ziemnych, prowadzonych z Funduszu Pracy, rozpoczęły się już masowe redukcje. Ostatnio otrzymało wypowiedzenie pracy 800 robotników, reszta będzie pozbawiona pracy stopniowo do 15 grudnia, kiedy roboty zostaną całkowicie wstrzymane. Wśród redukowanych panuje duże rozgoryczenie, gdyż wielu z nich nie ma potrzebnej ilości tygodni do uzyskania zasiłku. Będą niepokój także i to, że władze dotychczas nie rozstrzygnęły, czy do lwowskich robotników będzie stosowany przepis o przepracowaniu 156 czy 104 dni.

Komunikaty powstańcze

Radiostacja powstańcza donosi, że lotnictwo powstańcze intensywnie bombardowało w środę zosę, wiodącą do Walencji. Stracono dwa samoloty rządowe. W dzielnicy Tenodora w Madrycie oddział międzynarodowy wyginął niemal doszczętnie. Lotnictwo powstańcze bombardowało gmach ministerium wojny i koszarzy Montana. Oddział sewilski zajął ulice św. Antoniego i Generała Ricardo. Na północ od Passa Castellano wybuchł pożar. Milicjanci podpalił całą dzielnicę przed jej opuszczeniem. (PAT.).

Rokowania niemiecko - austriackie

W środę w godz. 19 wyjechał z Wiednia do Berlina podsekretarz stanu Min. Spraw Zagranicznych Schmidt. W otoczeniu jego znajdują się b. poseł austriacki w Warszawie, minister pełnomocny Hofinger, kierownik wydz. polityki handlowej minister Wielner.

Tym samym pociągiem wyjechał do Berlina ambasador Reszy niemieckiej von Papan.

W kołach politycznych wyrażane jest przekonanie, że minister Schmidt oprócz poinformowania Rządu niemieckiego o przebiegu i wynikach konferencji wiedeńskiej będzie miał za główne zadanie omówienie

Tragiczny wynik kampanii oszczerstw

Po zgonie tow. Rogera Salengro

OSTATNIE GODZINY ŻYCIA TOW. SALENGRO.

Ag. Havasa w doniesieniach z Lille podaje szczegóły z ostatnich godzin życia min. Salengro. Minister pracował w swoim gabinecie w merostwie do godz. 20.15, po czym odjechał samochodem do domu. Odwołując go szoferowi powiedział na pożegnanie: „Do jutra”, po czym wszedł do mieszkania. Służąca była nieobecna. Urządowo stwierdzono, że minister nie tknął przygotowanego dla niego obiadu. Rano znaleziono ministra leżącego na ziemi w kuchni, w tym

samym miejscu, gdzie w maju zeszłego roku zakończyła nagle życie jego żona. Śmierć min. Salengro nastąpiła około godz. 23-ej.

Premier tow. Leon Blum przybył do mieszkania min. Salengro w towarzystwie szefa gabinetu zmarłego ministra — p. Verlomme. Powitali go zastępca szefa gabinetu Delcourt i brat zmarłego Henri Salengro. Na wstępie Delcourt oświadczył Blumowi, że zmarły pozostawił listy zapieczętowane do niego i do Verlomme. Premier wszedł do mieszkania i ze łzami w oczach zatrzymał się przed trumną. Delcourt zwrócił się wówczas do obecnych, aby przeszli do stołowego pokoju, gdzie zebrali się przedstawiciele prasy. W pokoju pozostali tylko: premier Blum, Henri Salengro, Delcourt i Verlomme. Po odczytaniu listu, premier wręczył go dziennikarzom. Treść listu jest następująca:

„Lille, 16 listopada. Mój drogi. Żona moja zmarła naskutek oszczerstw, których jej nie szczeniłem i nad którymi tyle cierpieła. Matka moja nie poprawia

się po przebytej operacji i boje serdecznie nad rzucnymi mi oszczerstwami. Z mej strony starałem się walczyć dzielnie, ale mam już dość. Nie zdołał pozbawić mnie honoru, lecz teraz poniosł odpowiedzialność za moją śmierć, gdyż nie jestem ani dezertorem ani zdrajcą. Partia była dla mnie radością i życiem. Serdeczne słowa moim bliskim, najlepsze wspomnienie wszystkich naszym i wiele wdzięczności dla Pana”.

(—) Roger Salengro“

Premier odczytał sam ten list prasie, jak również list pozostawiony do brata. List ten jest treści następującej:

„Drogi Henryku. Przemeczenie i oszczerstwo — to dla mnie zbyt wiele. Jedno i drugie w połączeniu z dawnymi zmartwieniami zwyciężyły mnie. Żegnaj was wszystkich. Idę do Leonii.

(—) Roger.

Nie ulega więc już wątpliwości, że tow. Roger Salengro popełnił samobójstwo.

Odezwa tow. Bluma

Premier Blum, po opuszczeniu mieszkania min. Salengro, wydał do ludności robotniczej miasta odezwę, w której nawołuje do uszanowania ostatniej woli zmarłego i nie mszczenia się na sprawcach jego śmierci.

Salengro — oświadczył prem.

Blum — pragnie jednego tylko odwetu, a tym jest zwycięstwo sprawy dla której poświęcił swe życie.

Odezwa kończy się powtórnym apelem o zachowanie zupełnego spokoju.

Brat ministra oskarża prawicowych oszczerców

Brat ministra Salengro, w wywiadzie z przedstawicielem „Echu du Nord” oświadczył: „Zabito nam go. Brat mój jest ofiarą kampanii oszczerczej, którą prowadzi no przeciwko niemu z taką zaciekłością. Znałem lepiej niż ktokolwiek siłę jego charakteru. Walczył z oszczerstwami, które bez przerwy przeciwko niemu wytaczały, ale siły ludzkie są ograniczone. Zdrowie mego biednego brata już było nadwątlone przez nadludzką pracę od chwili zajęcia stanowiska ministra. Wyczerpany ciągłą walką uległ w chwili de-

presji. Kampania ta szczególnie go dotknęła, ponieważ wiedział, iż nigdy nie wykroczył przeciwko honorowi. Przeciwnie, postępowanie jego w czasie niewoli niemieckiej było godne najwyższego uznania i spowodowało wyrok sądu niemieckiego, skazujący go na dwa lata fortecy. Pobył w więzieniu nadwątlł poważnie jego zdrowie. Zmęczony fizycznie i cierpiąc pod względem moralnym wyczerpał wszystkie swe siły.

Jakżeż wielką jest odpowiedzialność tych, którzy prowadzili tę kampanię ze złą wiarą”.

Kto będzie nowym ministrem spraw wewnętrznych Francji

Sprawa mianowania nowego ludzką pracę od chwili zajęcia stanowiska na najbliższym posiedzeniu gabinetu i rady ministrów. W kołach politycznych podkreślają, iż zmarły minister był jednym z najbliższych współpracowników premiera Bluma. Z tego powodu sprawa następstwa na tym stanowisku — zdaniem „Paris Midi” powinna być raczej kwestią personalną, niż problemem politycznym. Wydaje się prawdopodobne, że stanowisko ministra spr. wewn. obejmie jeden z członków partii socjalistycznej. Nie jest jednak wykluczone, iż premier Blum, mógłby zaproponować to stanowisko jednemu z

reprezentantów partii radykalnej. W tych warunkach w kołach politycznych wymieniane są już nawet nazwiska domniemyanych następców Salengro. (PAT.).

Worek z pół miljonem franków zaginął

Z Paryża PAT. donosi: W Bourg strażnicy pocztowi, eskortujący pocztę z dworca kolejowego do biura pocztowego stwierdzili brak worka, zawierającego pół miliona franków. Poszukiwania pozostały bez rezultatu.

Uroczyste wręczenie nagród m. st. Warszawy

W środę o g. 18 w Radzie Miejskiej stolicy odbyło się uroczyste wręczenie nagród tegorocznym laureatom m. st. Warszawy: prof. Czesławowi Witoszyńskiemu (nagroda naukowa), Romanowi Kolonickiemu (nagroda literacka), Ignacemu Łopieńskiemu (nagroda artystyczna) i Adamowi Wieniawskiemu (nagroda muzyczna).

Na uroczystości przybyli laureaci, prezydent i wiceprezydent miasta, członkowie sądów konkursowych, radni miejscy, przedstawiciele świata literackiego, artystycznego, muzycznego etc.

Otwierając uroczystość, prezydent m. st. Warszawy Stefan Starzyński wygłosił przemówienie.

Następnie zabrał głos laureat nagrody naukowej prof. Czesław Witoszyński.

Prezydent w końcu podejmował zebranych czarną kawą.

Za szczucie antysemickie

W środę przed Sądem Okręgowym w Częstochowie stanął członek Stronnictwa Narodowego Florian Markowski, oskarżony o to, że w dn. 22 sierpnia przemawiając na cmentarzu wzywał do rozruchów i bicia żydów. Sąd skazał oskarżonego na 8 miesięcy więzienia. (PAT.).

W Sowietach

Kara śmierci za spowodowanie katastrofy

Z Moskwy PAT. donosi: Prasa sowiecka donosi o skazaniu na śmierć dwóch sprawców katastrofy kolejowej. Kolegium kolejarzy najwyższego sądu ZSR. na posiedzeniu w dn. 17 b. m. zatwierdziło wyrok skazujący na śmierć przez rozstrzelanie maszynistę Tanczurę za spowodowanie katastrofy kolejowej na odcinku Bie-

łowieznaja — Biełgorod kolei poludniowej.

Maszynista Strzelnikow, który spowodował katastrofę kolejową Chomiakowo — Tuła kolei imienia Dzierżyńskiego skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie, a pomocnik jego Kaszułkis na 7 lat więzienia.

Katastrofa na kopalni Wujek Zawalony chodnik przysypał 3 górników

Z Katowic PAT. donosi: W dn. 18 b. m. w nocy wydarzyła się katastrofa górnicza na kopalni Wujek w Borynowie pod Katowicami. Między godz. 1 i 1.30 w nocy na głębokości 610 m. pod ziemią nastąpił nagły wstrząs węgla i za walenie się chodnika, wskutek czego zasypanych zostało 3 górników: Franciszek Czerwiński, Marcin Otworowski i Antoni Falta.

Rozpoczęta natychmiast akcja ratunkowa doprowadziła do wydobywania w krótkim czasie z pod gruzów węgla Czerwińskiego, który na szczęście odniósł jedynie lekkie rany i w stanie niegroźnym został przewieziony do szpitala. Co do pozostałych zasypanych górników istnieje mała nadzieja na uratowanie ich. Akcja ratunkowa trwa.

Nagroda im. Elizy Orzeszkowej przyznana St. Szotańskiemu

Komitet kasy literackiej i zarząd towarzystwa literatów i dziennikarzy polskich w Warszawie, jako sąd konkursowy nagrody literackiej im. Elizy Orzeszkowej, na posiedzeniu w

dn. 18 listopada r. b., przyznał tę nagrodę zmarłemu Stanisławowi Szotańskiemu za powieść p. t.: „Czerwone maki”, wydaną w ciągu ostatnich dwulecia.

Wiadomości Sportowe

oksy

KŁOPOTY FINANSOWE ZNANEGO BOKSERA.

Z Buenos Aires donoszą, że w myśl decyzji trybunału federalnego aresztowane zostały wszystkie dobra i nieruchomości znanego boksera argentyńskiego, Ludwika Firpo, o wartości 350 tys. pesów argentyńskich.

Zaareztowane nieruchomości stanowią będą gwarancję w procesie wytoczonym bokserowi za uchylanie się od płacenia podatków.

GRABOWSKI — KETSCHELL JAKO ARTYSTA FILMOWY, BOKSER I ZAPASNIK.

Polki obłrzym ze Śląska, popularny w Polsce „Leonek” Grabowski, który pod pseudonimem Leona Ketschella wjechał jako bokser na bój Ameryki, nie dostał więcej pozwolenia od amerykańskiej komisji bokserkiej na rozgrywanie dalszych meczów, gdyż jest zbyt wysoki i ma za długie ręce.

Obecnie Grabowski bawi w Londynie, gdzie został zaangażowany do filmu.

Grabowski w dalszym ciągu jako Ketschell zamierza na przemian bok-

sować i startować w walkach amerykańskich.

Tenis

PERRY SPRZEDAŁ DROGO SWE AMATORSTWO.

W prasie angielskiej ogłoszone zostały tatnio szczegóły warunków kontraktu spisano go z najlepszym tenisistą świata, Fredem Perry, który opuścił ostatecznie szeregi tenisistów amatorów.

Perry otrzymał w tym kontrakcie zapewnienie wypłacenia mu zgóry 50 tys. dolarów, a następnie procenty od dochodów w tournée po Ameryce, które rozpocznie się 6 stycznia a zakończy się 12 maja. Procenty te wyniosły powinny drugie 50 tys. dolarów. Nadto blisko sto tys. dolarów otrzymał powinien Perry za udział w filmach, danie swego nazwiska dla reklam handlowych, artykuły w prasie oraz audycje radiowe. W sumie Perry powinien uzyskać w ciągu pierwszego swego tournée około 200 tys. dolarów.

Perry grać będzie w tym tournée wraz z Tildenem, Vincem, Luftem, Stoeffenem, Managerem Perry'ego dawny reprezentant Ameryki w pucharze Davisa, Hunter — słynny partner Tildena.

Akcja zarobkowa metalowców w Warszawie

W dniu 18 b. m. Związek Przemysłowców przysłał pismo następującej treści do Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce:

„W odpowiedzi na pismo W. Panów z dnia 2 b. m. L. 2088 T/L uprzejmie komunikujemy, że Zarząd Oddziału Warszawskiego Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych uważa zawarcie umowy zbiorowej w zasadzie za pożądane, nie widzi jednak możliwości przeprowadzenia pertraktacji o umowę na platformie wysuniętych przez W. Panów żądań.

Warszawski Oddział P. Z. P. M. jest skłonny przystąpić do omówienia warunków, które mogłyby być podstawą do zawarcia umowy w dzisiejszych zupełnie odmiennych warunkach zatrudnienia od tych, które miały miejsce przy zawieraniu umowy w 1928 r.“

W tym samym dniu rozpoczęły się układy z grupą odlewników, zorganizowaną w Związku Przemysłowców. Do dyskusji nad żądaniami jednak nie doszło, albowiem przemysłowcy zaraz na wstępie oświadczyli, że posiadanie nie to ma tylko charakter informacyjny. Podobno — tak oni mówili — prowadzone są rozmowy z przedstawicielami całego przemysłu, na jakich warunkach mogłaby zawrzeć umowę zbiorową. Ze względu jednak na różne przeszkody i nieporozumienia, do ogólnej konferencji jeszcze nie doszło, ale prawdopodobnie, wspólnie układy będą prowadzone.

Przedstawiciele robotników złożyli następujące oświadczenie:

„Treść pisma Związku Przemysłowców nie wskazuje na to, aby kierowali się oni dobrą wolą i chcieli zawrzeć umowę, by w ten sposób uregulować na zdrowych i słusznych podstawach warunki pracy i płacy. — Odwrotnie, z pisma przemysłowców należy raczej wnioskować, że chcieliby się z tej akcji wycofać, a nawet można się dopatrzeć tendencji, zdążających do pogorszenia tych — już i tak złych — warunków, w jakich obecnie robotnicy pracują.

Stanowisko przemysłowców nie tylko nie jest jasne, ale skomplikowało ono i zastrzyło sytuację tak dalece, że o zawarciu umowy wyłącznie dla odlewni nie może być mowy. Dlatego też żądamy odbycia konferencji z przedstawicielami całego przemysłu najpóźniej w dniu 23 b. m., w celu omówienia żądań, wystawionych dla wszystkich robotników, zatrudnionych w przemyśle metalowym.

Ponieważ w dniu 19 b. m. kończy się termin obowiązywania umowy w odlewniach, dlatego też żądamy, aby warunki pracy i płacy, ustalone w umowie odlewniczej, nie uległy żadnej zmianie, lecz obowiązywały nadal, to jest do czasu zawarcia nowej umowy.

Przedstawiciele odlewni przyjęli to oświadczenie do wiadomości i wprowadzili je do protokołu, a w Związku Przemysłowców złożono pisemne żądanie zwrotania konferencji w powyższym wymienionym terminie.

W piątek, dnia 20 b. m., punktualnie o godz. 6-tej wieczór, w

sali Zw. Metalowców w Warszawie, ul. Wolska 42, I p., odbędzie się konferencja delegatów i mężów zaufania ze wszystkich fabryk, na której będą podane dalsze wskazówki.

Pomoc zimowa dla bezrobotnych Uchwały konferencji okręgowej C. Z. G. w Zagłębiu Dąbrowskim

We wtorek obradowała konferencja okręgowa Centralnego Związku Górników w Zagłębiu Dąbrowskim. Konferencja zaakceptowała po referacie tow. Stańczyka stanowisko C. Z. G. w sprawie skrócenia

Od Redakcji

Wobec tego, iż podajemy pełną tabelę loterii państwowej, dalszy ciąg odcinka powieściowego zamieścimy dopiero za dwa dni.

KURSY TUSZYŃSKIEGO SAMOCHODOWO AMATORSKIE I ZAWODOWE

WARSZAWA NOWY-SWIAT 44, NOWY-SWIAT 44 JEDYNY W POLSCE RAINOWSZY MODEL ELEKTROTECHNIKI SAMOCHODOWEJ

Uczenie pamięci tow. Ign. Daszyńskiego w Skierniewicach

Rada miejska w Skierniewicach uczciła pamięć tow. Ignacego Daszyńskiego. Na ostatnim posiedzeniu Rady burmistrz wygłosił odpowiednio przemówienie, poświęcone

czasu pracy w górnictwie. Równocześnie konferencja uchwaliła po referacie tow. Bielnika aby górnicy odpracowali w sobotę 21 b. m. jedną dniówkę przy wydobyciu węgla na pomoc zimową dla bezrobotnych.

Z „galerii zasłużonych“...

Łuków ma również swoją „galerię“ (kor. wł.)

Nie przebrzmiały jeszcze echa kilkudziesięciotysięcznych nadużyć dokonanych przez dyrektora KKO. w Łukowie, M. Górczyńskiego, skazanego na 3 lata więzienia, a już mamy nową aferę w „samorządzie“, której bohaterem jest kierownik Wydziału Powiatowego w Łukowie, Wład. Chabrowski, skarbnik wielu instytucji i „mąż zaufania“ BBWR i władz administracyjnych podczas słynnych wyborów samorządowych.

P. Chabrowski m. in. podejmował z KKO, na podstawie pokwitowanych list płacy i rachunków, pieniądze, które zatrzymywał dla siebie, — a należności, przypadające wystawcom rachunków i robotnikom, zatrudnionym przy robotach drogowych, regulował własnymi drogami, kwitkami, lub prosto obietnicami. Ci „szczęśliwcy“, którzy otrzymywali wesele lub kwitki, mogli je spieniężyć u miejscowych lichwiarzy. W ten sposób i tak niskie zarobki robotnicze kurczyły się jeszcze bardziej.

Chabrowski został aresztowany. Mamy nadzieję, że starania jego przyjaciół, aby zatuszować sprawę, nie odniosą rezultatu i że dochodzenie wyświeci całą sprawę i jej kulisy.

Chabrowski był nadzwyczaj gorliwym urzędnikiem; gdy w czerwcu b. r. przybył do Łukowa w godzinach wieczornych na niespodziewaną inspekcję p. premier Składkowski, to w biurze Wydziału Powiatowego zastał jedynie... p. Chabrowskiego i burmistrza miasta Stilkra (któremu aresztowany Chabrowski zasłużył się znakomicie, przyczyniając się, jako członek Głównej Komisji Wyborczej do Rady Miejskiej m. Łukowa i urzędnik

Wydziału Powiatowego, do unieważnienia opozycyjnych list kandydatów).

Pisałmy już o skandalicznej gospodarce miejskiej w Łukowie i o wyczynach „ojców miasta“ z p. burmistrzem na czele. To nasze wystąpienie spowodowało wprawdzie unieważnienie przez władzę nadzorczą niektórych uchwał Rady Miejskiej, lecz na tym się skończyło.

Miejskowy starosta p. Orłowski, stanowczo zbyt powolnie i mało energicznie, zabiera się do uporządkowania otrzymanego po B. B. W. R. „spadku“.

Gdyby p. prokurator siedlecki wziął na serio słowa swego ministra p. Grabowskiego o „walce bezlitosnej i bezwzględnej na śmierć i życie z wszelką korupcją, kradzieżą grosza publicznego, łapownictwem i etc.“ miałby u nas wdzienne pole do działania — a galeria zasłużonych powiększyłaby się prawdopodobnie jeszcze, o nie jednego z „wielce zasłużonych“ działaczy „sanacji“.

Oflary

Na „Centralny Robotniczy Instytut Kultury Fizycznej im. Dr. Jerzego Michałowicza“:

Lekarz Kliniki Pediatricznej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego z. 390, celem uczczenia pamięci nieodżałowanego Kolegi Jerzego Michałowicza.

Pała i Broniek zamiast wieńca na trumnę Dr. Jerzego Michałowicza z. 50.

Przekazano na konto Nr. 17.870 — Związek Robotniczych Słowarzyści Sportowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Kacik radiowy

„W starej serwantce“

Stara serwantka z porcelanowymi figurkami markiz, pasterek i pedrowych kawalerów w perukach pamięta dawne, dobre czasy. Lata płyną — z pokojem w którym stoi serwantka znikają złociste „przepychy“ lecz figurki z serwanki porcelany marzą jeszcze ukryte gdzieś na półkach serwantki. Przychodzi jednak czas, kiedy wędrują do handlarzy, by uratować swych dawnych właścicieli od głodu i chłodu. Oto kanwa, na której osnute zostały migawki muzyczne dn. 20.11 o godz. 20.15 — trzecia z rzędu audycja w cyklu eksperymentalnej muzyki nowoczesnej.

„Metoda pana prezesa“

Od wzniosłości do śmieszności — tylko krok. Oto źródło komizmu kapitalnego skeczu Tadeusza Markowskiego i K. Plucińskiego, który nada Rozgłośnia Poznańska dn. 20.11 o godz. 22.30. Skecz nosi tytuł „Metoda Pana Prezesa“. Rzecz dzieje się w Koocji, a tematem skeczu są humorystyczne niespodzianki, jakie trafiają się czasem przy niewłaściwym zrozumieniu rozkazu, przechodzącego z ust do ust.

O skrzypcach i altówce

Z ciekrych pogadank prof. Lucjana Kamińskiego o instrumentach orkiestry symfonicznej, drugi skolej odczyt nadany zostanie dn. 20.11 o godz. 20. — W pogadance omawiane będą dwa główne instrumenty orkiestry symfonicznej: Skrzypce i altówka. Prelegent poda historię tych instrumentów oraz zanalizuje ich rolę w zespole symfonicznym.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 20 listopada
6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.45 Dziennik poranny. 7.25 Pare informacja. 7.30 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.30 Audycja dla dzieci starszych — „Polacy za oceanem“. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Muzyka. 12.40 „Oświetlenie przy pracy w gospodarstwie domowym“. 12.50 Dziennik południowy. 13.00 Przerwa. 15.00 Wiad. gospodarcze. 15.15 Muzyka. 15.55 Jak spędzić święta. 16.00 Film, plastyka, architektura. 16.10 Pogadanka społeczna. 16.15 Rozmowa z chorymi. 16.30 Jan Kiepura i Marta Eggerth (płyty Odeon). 17.00 „Na zagrodzie polskiego kolonisty“. 17.15 Koncert. 17.50 Pogadanka aktualna. 18.00 Wiad. sportowe. 18.20 Koncert reklamowy. 18.45 Program na jutro. 18.50 Przegląd prasy rolniczej. 19.00 Z rzeczy drobnych i zabawnych (trzy humoreski) Piotra Chaynowskiego. 19.20 Z pieśnią o kraju. 19.45 Fragment opery. 20.00 Skrzypce i altówka — pogadanka z cyklu „O instrumentach orkiestry symfonicznej“. 20.15 W starej serwantce — migawki muzyczne. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Muzyka lekka. 21.40 IX Koncert historyczny muzyki polskiej. 22.30 Metoda pana prezesa. 22.45 Muzyka taneczna.

Tabela wygranych

I-szy dziesięć ciągnięcia II klasy 37 Loterii Państw.

I i II-g-e c-a-g-n-i-e-n-i-e Głównie wygrane

10.000 zł. n-ry: 19390 132741.	139646 734 943 140035 191 276 141251
5.000 zł. n-ry: 185174	541 633 143019 144317 18 636 893
2.000 zł. n-ry: 79086 135659 184909	916 145080 449 500 146779 837 .47612
1.000 zł. n-ry: 41926 42041 76416	148077 118 563 644 149463 699.
114840 138050 143128,	150050 585 809 901 2 83 151375 638
500 zł. n-ry: 18138 33307 138618	749 996 152136 272 153745 156076 881
140109 169346.	994 157108 338 650 707 158460 883
400 zł. n-ry: 13813 20969 23188	159183 313 330 400 160011 478 161143
28730 38780 42849 47420 51217	308 524 162758 885 163066 284 377 413
72783 80576 85628 90038 110825	164634 165024 746 166025 58 73 147
114200 123664 154007 155333 158511	25 960 167160 495 856 169232 851
168108 187312 190195.	170072 171186 347 172564 99 173681
250 zł. n-ry: 7174 10861 10698	389 174100 264 324 175242 400 657
12082 13868 16218 26657 39647 00098	176171 81 522 628 902 177689 179036
90850 110978 111518 128228 181227	96 434 839 179012 178 800 180070 387
147865 178955.	798 181146 329 416 554 652 182228 239
200 zł. n-ry: 4683 6389 25529	183390 545 76 995 184144 251 602
30678 37847 39647 40662 56772 69207	185687 925 185286 324 187154 253
70048 74716 87107 91580 103631	188264 189379 684 871 190214 573 739
115162 933 121496 128859 131492	191075 808 192040 494 741 193309 524
182997 134245 505 725 148296	194106 796 878 960.
160612 164021 689 167340 168780	
170445 177543 680 179935 190168	
193017.	

Po 50 zł.

396 466 587 675 800 1257 78 555
89 938 70 2179 258 318 808 991
3288 852 558 688 972 4701 5128 6078
278 322 437 82 858 7054 241 92 466
526 836 9713 62 10192 810 11028
137 559 12204 362 728 13959 14315
70 938 53 15466 919 74 16897 90
880 37 17091 170 225 361 91 479 589
701 921 18291 837 538 20009 83 111
338 733 21083 331 961 62 85 22038
142 54 66 255 391 577 28291 386
531 636 987 21021 167 261 421 501
267 232 77 25825 26112 353 412 592
879 951 27767 28063 606 65 899
29568 31375 34 428 862 32187 517
33696 367 946 34647 35088 948 86812
10 496 756 891 908 37581 93 631 91
38730 958 39900 40032 226 341 93
554 95 829 983 95 41495 42876 488
706 43677 276 451 44496 857 45061
412 46267 82 411 852 47229 624
48563 49328 95 607.

Po 150 zł.

218 692 2632 3081 3227 57 3438
67 4588 836 5908 6826 7132 399 603
8991 9248 1041 57 390 11740 822 978
12209 13933 14149 816 664 7384 447
15264 904 997 16027 128 998 17834
482 18118 814 19415 86 591 861 934
20188 394 449 680 886 22193 23111
743 24006 339 69.
25385 804 26246 349 27991 28152
294 523 941 29028 882 30375 31045
449 591 32652 79 700 34578 891
35579 88 37060 706 929 32 38253
39065 186 646 41508 41 680 42536
793 57 43076 406 832 44248 424 998
45077 173 751 46202 96 415 592
47051 461 796 863 947 56 48568
49321 51183 837 52226 488 579 53189
268 838 54147 707 55948 56012 87080
226 59950 61008 326 82187 63508 26
617 64153 279 65851 66024 37 127
687 67867 79 574 963 68221 64 391
822 69564 668 71614 807 72037 443
639 74525 38 615 889 75269 866
76428 956 77783 78331 688 704 925
26 91 80028 141 244 682 819 81161
501 79 662 709 894 82095 482 700
83051 84219 85904 86211 426 87237
385 9 88383 93 738 89799 894 91032
428 547 810 910 92800 918 94369
95223 795 96195 825 555 96 97297
331 98135 560 737.
100476 426 726 814 834 102160
103075 155 104885 741 105251 84 565
690 93 106262 107102 322 883 109106
83 201 858 110000 388 480 757 111178
246 393 443 882 113652 916 114708
115000 613 116204 338 884 117043 279
329 593 694 756 89 118555 830 915
119054 12009 347 502 777 99 980
121126 456 646 854 1222449 280 97
123685 982 125422 923 126895 127547
724 128360 483 12915 499 130231
682 942 938 131126 566 664 796 877
969 132113 270 472 768 896 133058
153 375 134025 167 466 135643 136570
802 23 35 137000 297 360 138391 626

Po 50 zł.

115402 687 736 116098 341 637 64
117179 118500 57 755 911 119284 584
960 120236 460 620 121146 364 71 625
844 12062 109 77 352 531 81 706 77
11693 12245 561 13008 14148 711
15039 249 482 702 17196 683 795
18382 19101 417 20266 610 21079 965
23058 325 24513 73 25871 26123 878
27160 74 885 28047 695 29175 549 691
786 31359 32989 33484 620 34224 560
35558 645 38181 687 798 37462 509
989 38075 134 890 970 40872 477 528
42001 187 817 43372 44761 826 72
46852 47186 339 876 45187 619 50367
582 615 51008 028 654 702 52774 816
53960 54045 306 22 642 55444 528 809
56704 336 442 57458 623 58511 692
789 890 59068 699 790 60585 62680
882 62476 683 64056 308 55321 66215
351 448 67580 68110 814 98 462 69047
551 640 53 71855 72800 78894 970
74029

Po 50 zł.

75029 718 978 76202 400 764 78161
266 84 399 495 79798 80602 82025
584 661 84073 267 700 85437 540
654 86652 88320 576 886 991 89363
90717 91947 92242 308 93316 654
94622 95240 45 430 96222 428 97849
09988 100502 744 101624 102485
108724 104968 105074 148 818 650
574 876 1076665 108528 848 911
110090 111078 758 111822 119393 61
114855 117652 88 118992 992 119363
120085 187 122824 123074 520.

III ciągnięcie Wygrane po 150 zł.

1200 536 716 2094 648 958 3731
4285 477 505 8598 643 820 9477
11167 13413 14227 525 15098 495
16670 17168 805 78 966 21902 24639
26140 28108 552 59 29148 678 80
30042 31034 51 912 32214 857 990
38450 34625 35365 36711 37044 418
571 88036 39629 950 40801 21 42596
888 953 48839 46756 49858 50146 471
798 11270 56574 57949 90 58305 53888
62417 63904 64150 256 517 885 66007
186 67416 68015 69201 532 741 73159
254 74667

IV ciągnięcie Główne wygrane

25.000 zł. nr. 180653.
20.000 nr. 187779.
10.000 zł. nr. 9968.
5.000 zł. n-ry: 20589 22553 36542 74243 142255.
2.000 zł. n-ry: 34082 85617 71228
1.000 zł. n-ry: 30790 74705 105523 152804 175836.
500 zł. n-ry: 28342 158107 175237
400 zł. n-ry: 60730 115545 184955
6459 142452 154527 5079 164671.
250 zł. n-ry: 31 1681 3301 7878
41601 48745 57214 59075 68649 75617
109800 134955 154257 156641 162021
171185 3775 4768 8130 181979 2021
200 zł. n-ry: 966 5426 14188 21285
24938 38066 39761 47412 49396 51009
52752 70780 73757 847 76058 97282
99446 104976 121259 146732 167898
176337 183867.

Prenumerata „Robotnika” wynosi tylko 3 zł. miesięcznie z odnośzeniem do domu lub z przesyłką pocztową

ŻYCIE WARSZAWY

Podatki miejskie i regulacja miasta

W środę wieczór odbyło się w wielkiej sali Ratuszowej uroczyste posiedzenie Tymczasowej Rady Miejskiej, na którym p. prezydent Starzyński po odpowiednim przemówieniu doręczył czterem laureatom stolicy nagrody.

Po uroczystej części śródogodowego posiedzenia Tymczasowej Rady Miejskiej, o czym pisaliśmy już, nastąpiła normalna część posiedzenia, na której rozpatrywano szereg wniosków finansowych, a mianowicie co do opodatkowania planów budowlanych i gruntów, co do opodatkowania energii elektrycznej, dodatków do opłat patentowych i in. Wszystkie te opłaty miejskie uchwalono w wysokości zeszłorocznej z wyjątkiem dodatku do podatku gruntowego, który podniesiono o 4%, t. j. zamiast 90% będzie pobierany w wysokości 94%.

Ponadto uchwalono szereg wniosków dotyczących planu zabudowania i regulacji Ochoty, Wybrzeża Gdańskiego i Saskiej Kępy.

Przy sprawie nabycia części nieruchomości od firmy „Quebracho” celem uregulowania Wybrzeża Gdańskiego powstała dość ożywiona dyskusja, co jest rzadkim zjawiskiem

na Tymczasowej Radzie M.

Radny Seidenbeutel zwrócił uwagę, że na poprzednim posiedzeniu Rady, Zarząd miasta wystąpił z wnioskiem wywłaszczenia, tymczasem obecnie wzamian potrzebnego gruntu o wymiarze 2844 m. kw. miasto ma ustąpić firmie „Quebracho” 2449 m. kw., z których 900 metrów stanowią teren budowlany.

Radny dowodzi, iż firma „Quebracho” i bez tego wiele zyskuje, ponieważ wskutek uregulowania Wybrzeża właściciel posesji otrzyma frontowy pas na przyszły bulwar i wartość posesji znacznie się podniesie. Radny S., jakkolwiek jest sam przedstawicielem stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, ma obiektywne, czy miasto tu nie robi kiepskiego dla stanu posiadania miasta interesu.

Rad. Garbusiński dowodzi, iż wszelka transakcja handlowa jest dziełem kompromisu, a droga wywłaszczenia jest bardzo długa.

Po wyjaśnieniach prezydenta Starzyńskiego wniosek przyjęto.

Wreszcie uchwalono nazwę arterii N. S., łączącą ul. Topolową z ul. Rakowiecką poprzez pole Mokotowskie — aleją Niepodległości.

Z sali sądowej stolic

Tanie jest życie ludzkie

Trzeci dzień rozprawy o katastrofie budowlaną dał nowy szereg zeznań świadków, którzy mówili o tym że dla wielu groźną katastrofa nie była tajemnicą. Lokatorzy nie raz słyszeli sygnację w ścianach piasek i podejrzane trzaskanie w murach.

Ciekawe były zeznania św. Roterzelmowej, która w swoim czasie wezwła murarza, i ten zalepił dziury w popekanej ścianie. Po paru tygodniach, gips podlatywał a wezwany ponownie murarz oświadczył, że na nic się reperacje nie zdadzą. Ten sam murarz, który mówiąc nawiasem jest lokatorem tragicznego

domu, do dziś, badany przez Sąd, wyparł się tego, oświadczył, że nie wie, o żadnych szparach i nigdy ich w ścianach nie widział.

Inż. Szwora, który zawałoną oficynę po katastrofie odbudowywał, oświadczył, że gdy odbito tynk ze ściany, która pozostała nie zawalona okazało się, że ona też grozi runięciem.

Obrona oskarżonych dąży do udowodnienia, iż winę ponoszą nie tylko właściciele domu, lecz i urządy inspekcyjno-budowlany. Obrona dąży do przedstawienia całego szeregu dowodów co do braku fachowości nadzoru urzędu. I. K.

Kradzież pierścionka z brylantem wartości 3.000 zł.

Do mieszkania dr. Eugenii Korn goldowej (Natolińska 8), przyszedł jakiś mężczyzna, rzekomo z polecenia właściciela domu, celem obejrzenia 6-pokojowego lokalu, z którego K. ma zamiar wprowadzić się.

Dr. Korngoldowa oprowadzała przybyłego po wszystkich poko-

jach. W jakiś czas po wyjściu nie znajomego, dr. K. stwierdziła, że przerażeniem, brak pierścionka platynowego, z brylantem, wartości 3.000 zł. przywiezionego z Belgii. Poszkodowana złożyła zameldowanie w policji, — która wszczęła energiczne śledztwo.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Dziś „Szkola żon” ze Stefanem Jaraczem.

TEATR WIELKI: Dziś w piątek po raz pierwszy w sezonie dawno niegrana piękna opera Bizeta „Polawiacze Pereł”.

W sobotę „Carmen” z występami gościnnymi Stanisława Gruszczyńskiego i Jerzego Czaplckiego.

TEATR NARODOWY: Dziś w piątek „Śluby panieńskie”.

TEATR POLSKI grać będzie tylko do końca przyszłego tygodnia znakomite widowisko dickensowskie „Klub Pickwicka”.

TEATR MAŁY: Codziennie „Zwyczajna pieśń” Egana.

TEATR NOWY: Dziś „Dowód osobisty” Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.

TEATR LETNI: Dziś komedia p. t. „Złoty wieciec”.

CYRULIK WARSZAWSKI. Ostatnie dni znakomitej satyry „Kariera Alfa Omegi” z Dymszą, Zniczem, Brochwiczówną, Jarossem na czele zespołu.

W próbach komedia muzyczna „Król z parasolem” z Junoszą - Steppowiczem w roli tytułowej.

OPERETKA: „Wesoła wdówka” Lehara, dobiega liczby 50-ciu przed-

TEATR MALICKIEJ: Codziennie wieczorem o godz. 8 „Profesja pani Warren” z Malicką w roli głównej.

TEATR KAMERALNY: Grana obecnie sztuka H. Gebśch’a „Wróble gniazdo” zdobyła wstępnym bojem wielkie zainteresowanie w szerokiej sferach sympatyków Teatru Kameralnego, oraz uznanie całej prasy.

W niedzielę, o godz. 4-tej popołudniu po raz 225-ty „Matura” z Ireną Grywińską, Adwentowiczem i Skuniewską w rolach głównych.

STOLECZNY TEATR POWSZECHNY: gra w sobotę dnia 21 b. m. przy ul. Młynarskiej 2 widowisko „O roku ów” w opracowaniu E. Porędy z ilustracją muzyczną J. Maklakiewiczą.

TEATR „8.15” (Śniadeckich 5) występuje w sobotę dn. 21 b. m. z inauguracyjną premierą. Dana będzie słynna komedia muzyczna Grüna „Gaby” w reżyserji W. Zdzitowieckiego. Tyt. rolę kreuje Lucyna Szczepańska, partnerem jej jest p. Jerzy Olgierd.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19). Grana jest sztuka „Kruk krukowi oka nie wykole” w piątki, soboty i niedziele.

TEATR 13 RZĘDÓW: Program inauguracyjny „Mira i Satyra” pióra światopelki - Karpieńskiego i Janusza Minkiewiczca. Dwa przedstawienia dziennie o godz. 7.15 i 9.45. W rolach głównych Mira Zimińska i Ludwik Lawiński.

Z FILHARMONII. Dziś w piątek w koncercie symfonicznym pod kierunkiem Waleriana Bierdiajewa weźmie udział doskonały pianista - Leopold Münzer.

ZNAKOMITA DISEUSE W KONSERWATORIUM. -W sobotę 21 b. m. o godz. 20.15 wystąpi po raz pierwszy w Warszawie w sali Konserwatorium: znakomita pieśniarka diseuse holenderska Liesbet Sanders.

CYRK STANIEWSKICH. Codziennie o 8.15, we wtorki, środy, soboty i święta 4.30 i 8.15. Wielki program

Kronika organizacyjna

Plenarne posiedzenie Warsz. Okr. Kom. Rob. PPS. odbędzie się w poniedziałek dnia 23 bieżącego miesiąca o godz. 6.30 wiecz., ul. Długa 21. O.K.R. WARSZAWA — PODMIEJSKA. Dnia 29 bm. t. j. w niedzielę punktualnie o godz. 10 odbędzie się w Warszawie przy ul. Wareckiej 7 II p. Konferencja Okręgowa. Ze względu na ważność spraw jakie będą przedmiotem obrad, Komitety miejsc. proszone są o należytą obecność na Konferencji. Delegaci muszą być zaopatrzeni w mandaty na piśmie i proszeni są o punktualne przybycie, gdyż w czasie obrad na salę nie będzie nikt wpuszczony.

PIĄTEK
W piątek dn. 20 b. m. o godz. 7 w. na niżej podanych Dzielnicach odbędą się zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy.

DZ. WOLA — Wolska 44 ref. tow. L. Cohn n. t.: „Hiszpania w ogniu walki”.

DZ. JEROZOLIMA — Chłodna 30, ref. tow. Stan. Gajewski.

DZ. ANNOPOL — N-BRÓDNO — Białolecka Nr. 51, ref. tow. Sokolowski n. t. „Stosunki gospodarcze w Ameryce północnej”.

DZ. OCHOTA. — Grójecka 94 — referent odwołany.

DZ. POWISŁE: Czerwonego Krzyża 20 odbędzie się „Wieczór artystyczny - literacki”.

DZ. „RAKOWIEC” — Pruszkowska 6, ref. tow. J. Stopnicki.

DZ. PRAGA — Brukowa 30, Zebranie organizacyjne tylko dla członków.

DZ. MOKOTÓW — Chocimska 23, ref. tow. prof. W. Gumpłowicz n. t. „Hiszpania dawna i dzisiejsza”.

MARYMONT — ŻOLIBÓRZ — Kraśnińskiego 10 odbędzie się „Wieczór artystyczny - literacki”.

DZ. CZERNIAKÓW — Nowosielska 1, ref. tow. Klejn.

DZ. ŚRÓDMIEŚCIE: Ogólne Zebranie członków ze Sprawozdaniem Rady Naczelnej odbędzie się w piątek dn. 20 o godz. 8-ej.

Posiedzenie Komitetu odbędzie się w piątek o godz. 7-ej (punktualnie)

CYRK **DZIŚ 8.15**
Wielki, specjalny program
JUBILEUSZOWY
z okazji 41-lecia Cyрку Braci STANIEWSKICH
W programie największe ATRAKCJE świata. Ceny od 1.09 zł. do zł. 4.40.
JUŻKO w sobotę 2 przedstawienia o 4.30 i 8.15. D I E C I i M Ł O D Z I E Ż o 4.00 i 8.15. POŁOWE.

Śmiertelny wypadek samochodowy

Na szosie Nadarzyńskiej, we wsi Janki, nastąpiło zderzenie samochodu komunikacyjnego Nr. 63147, prowadzonego przez kierowcę Domoradzkiego — z furgonką, powożoną przez Jana Obrządkę. Furgonka została rozbita, jadąca zaś Zofia Kurzawa, poniosła śmierć.

„Żołnierz Królowej Madagaskaru” w Teatrze Letnim

Teatr Letni rozpoczął próby z „Żołnierzem Królowej Madagaskaru” w przeróbce i opracowaniu Juliana Tuwima. Przed pół wiekiem znakomita farsa Stanisława Dobrzańskiego cieszyła się olbrzymim powodzeniem na wszystkich scenach polskich. Świecili w niej triumfy najwięksi komicy polscy. Dziś Julian Tuwim, zachowując fabułę sztuki, rozbudował 3 akty, zamieniając je na 7 barwnych, roześmianych obrazków, podkreślając smaczek i wdzień lat osiemdziesiątych, w których rzeczą się dzieje.

Doskonałym piosenkom Tuwima dodał oprawę muzyczną utalentowany kompozytor Tadeusz Sygietyński, dobierając najpiękniejsze, pełne sentymentu melodie minionej epoki (operetki i wodewile).

W premierze tej, która niewątpliwie stanie się największym przebojem, wystąpi świetna interpretatorka starych piosenek i wykonawczyni roli głównej Mira Zimińska.

T. U. R.

PUBLICZNE ODCZYTY SOBOTNIE

W sobotę 21-go listopada o godz. 8 m. 15 wiecz. w lokalu Związku Drukarzy (Nowy Świat 38) prof. Stefan Czarnowski wygłosi odczyt na temat: „Skąd się wziął nacjonalizm?” Wstęp dla członków 35 gr. dla pozostałych — 40 gr.

WYCIECZKA. W niedzielę 22 listopada odbędzie się wycieczka T. U. R. na bieżącą wystawę Zachęty. Zbiórka o godz. 9 m. 45 rano, przed gmachem Zachęty (plac Małachowskiego). Wstęp dla członków T.U.R. 40 gr., dla innych — 50 gr. Zapisy u tow. Mańkowskiego (OKR. Długa 21 od 2 do 8, w sobotę od 2 do 5).

Zakończenie śledztwa w sprawie Iżikowskiego i Michalskiego

Zakończenie zostało śledztwo w sprawie byłego posła Iżikowskiego i byłego dyrektora departamentu podatkowego Ministerium Skarbu Michalskiego. Śledztwo w tej sprawie ciągnęło się dwa lata. Dopiero obecnie śledztwo ukończono i w najbliższych dniach kancelaria sędziego śledczego Kleintera przekaże akta sprawy prokuratorowi, celem sporządzenia aktu oskarżenia.

Ferie zimowe w szkołach

Wydane zostało zarządzenie w sprawie przerwy wakacyjnej zimowej w okresie Bożego Narodzenia. Ferie rozpoczną się dnia 23 grudnia i będą trwały do dnia 9 stycznia 1937 roku. Wykłady rozpoczną się dnia 10 stycznia.

Zamach samobójczy

22-letnia Bronisława Swierczyńska, pokojówka (bezdomna), otruła się kwasem siarczanym w bramie domu Gęsia 31. Desperatkę, w stanie ciężkim, przewieziono Pogotowie do szpitala św. Ducha.

Dwukrotny pożar i pop rzenie

Przy ul. Czerwonego Krzyża 25, w mieszkaniu Henryka Szmidta, pracownika elektrowni, wybuchł pożar od maszyny gazowej. Spaliły się dwa ręczniki. Szmidt gasząc płomienie, doznał poparzenia rąk. Gdy S. udał się na operunek do ambulatorium Pogotowia, woźna, Julia Rybiewska — przechodząc przez korytarz, poczuła woń dymu, wydobywającego się z mieszkania Szmidta. Po wejściu tam, woźna stwierdziła, że palą się sukna do podłogi, kałose i podłoga. Rybiewska, nie wzywając straży, sama pożar ugasiła.

Nasza Rubryka

MŁODA PANIENKA poszukuje posady w sklepie. Oferty proszę zgłaszać: Administracja „Robotnika” dla Wandy.

BIEGŁY TŁUMACZ w języku angielskim szuka odpowiedniego zajęcia. Wiadomość: tel. 2-68-95.

OGŁOSZENIA DROBNE

A. A. A. A.) TAPCZANY
higieniczne, automatyczne Fotele-łóżka, kanapy - łóżka system angielski, nowoczesne od zł. 80. Warunki dogodne. Wytwórnia „Polonja” Twar da 5, telefon 2-47-67.

FUTRA zapódarko. 20 złotych. Bez zaliczki od miesięcznie. Męskie — damskie trzyćwierciowe. Lisy. Leszno 28

Analizy lekarskie (wszelkie) wykonuje Doktor Medycyny M. Salomon. Nowy adres: Leszno 28, róg Karmielekiej, tel. 11-54-92.

Radio Telefunkon Philips na raty — Bieleńska 21 — podwórze.

potrzebna korepetytorka za mieszkanie z dopłatą. Oferty do „Robotnika” pod „J. G.”.

Teatr 13 rzędów „Mira i satyra”

Malutki i miłutki teatrzyk, który ma jak widać z programu inauguracyjnego duże ambicje, rozpoczął swe istnienie ogromne efektywnie i na wesolo. Z miniaturowej scenki sygnę się błyskawice satyry ostrej i ciętej jak w samym Cyruliku. Satyra stanowi główny podkład programu a jej szpada jest śmiała i pełna tupetu. Wszelkie aktualności dostały się na „wokandy”, niczego z dzisiejszych „hasel” nie opuszczono i każde odpowiednio podkreślono.

Nieco słabiej wypadła część nie satyryczna programu. Wygląda prosto odrobinę banalnie i nasuwa myśl, że chcąc dogodzić publiczności, bardziej i mniej wymagającej dano program po połowie: dla jejnych i dla drugich, aby wszyscy byli zadowoleni.

Mówiąc o programie oczywiście

trzeba w pierwszym rzędzie podkreślić występy samej Zimińskiej, dla których warto iść zawsze do każdego teatru w którym ona występuje. Zimińska jest czemś tak swoistem tak absorbującym widzą, że gdy można ją usłyszeć, można ze zdwojona pobłażliwością słuchać dalszego ciągu programu.

Obik Zimińskiej święci tryumfy Lawiński. Dawno niewidziana Kraszewska gra doskonale. Bogucki w roli konferenciera jakoś się jeszcze nie wżył i brak mu swobody... ale może upodobni się z czasem... do Jarosyego.

Życząc miłej scenie jaknajwiększego rozwoju spodziewamy się, że nie zrezygnuje ona z tak pięknie zapoczątkowanej działalności satyrycznej i że wyspecjalizuje się właśnie w tym rodzaju programach. Ika.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Bolek i Lolek” z Dymszą.
APOLLO: „Ada, to nie wypada”.
ANTINEA: „Złotowłosa brządc” i „Pat i Patachon jako więźniowie”.
AMOR: „Ostatnie dni Pompei” i „Pod pałacym niebem Argentyny”.
ACRON: „Mazur” i „Namiętin kochankowie”.
AS: „Noce wiedeńskie”.
ATLANTIC: „Pod dwiema flagami”.
BALTYK: „Kobieta ma zawsze rację”.
BIS: „Anna Karenina” i „Don Juan”.
CAPITOL: „Trędowata”.

CAPITOL p. 4 w niedz. i św. poc. 12
3-ci miesiąc rekord. powodzenia
„TRĘDOWATA”
z **Martą Eggerth**
CENY ZNIZONE

CASINO SKOWRONEK z **Martą Eggerth**
4, 6, 8, 10 święta od 12-e

COLOSSEUM: „Tajna brygada”, „CORSO: „Ludzie w tunelu” i rewia. CZARY: „Pan Twardowski”.
GDYNIA: „Pod Twoją obroną” i rewia.
FAMA: „Dzisiejsze czasy” z Chaplinem.
FILHARMONIA: „Przygodny romans”.
FORUM: „Pieśń miłości” i „Zapomniane twarze”.
ELITE: „Peter Ibbetson” i „Poznali się w Monte Carlo”.
EUROPA: „Złoty skarb”.
GDYNIA: „Pod Twoją obroną” i rewia.
HOLLYWOOD: „Wiedeń szaleje” i rewia z Gierasieńskim.

HOLLYWOOD
początek o godz. 5.45 w niedzielę i święta o 3.45
Arcyzabawna komedia muzyczna
Wiedeń szaleje
w roli gł. Magda Schneider
na scenie rewja
na czele zes. R. Gierasieński

HELIOUS: „Straszny dwór”.
ITALIA: „Kochany łobuz”.
KOMETA: „Serce ze stali” i rewia.

KOMETA
ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.
Wstrząsający dramat z życia w zakładzie dla młodocianych przestępców.
SERCA ZE STALI
REWJA

LOS: „Burza nad światem”.
MAJESTIC: „Jadzia” ze Smosarską.
MAJESTIC p. 4
nasze stałe ceny
Balk. 75. Parter 1
SMOSARSKA
JAKO
po cenach
zniżkowych
JADZIA
Dozwol. od 7 lat

MASKA: „Niedokończona symfonia” i „Ostatnia polemika”.
METRO: „Pokój Nr. 309” i rewia.
MEWA: „Nowe przygody Tarzana” i „Ucieczka ku szczęściu”.
MINERWA: „Dzieje grzechu”.
MUCHA: „Manewry miłosne” i „Na skrzydłach fantazji”.
NOWA TOMBOLA: „Żonad wóch me żów” i „Caliente miasto miłości”.
MIEJSKIE: „Rose Marie”.

KINO MIEJSKIE
Pocz. 6, 8, 10. Święta 4, 6, 8, 10
„ROSE MARIE”
Orzędnicze 50 gr. miejsca
(za wyjątkiem premier i święt)

PAN p. 4.
Niedz. o 12 i 2 PORANKI
WIERNA RZKA
wg powieści
ST. ZERUMSKIEGO
OBSADA: Reż. L. Buczkowski,
Baśka Orwid, Andrzejewska, cybulski,
Brodniewicz i Inni.

POPULARNY: „Wojna w krainie walca” i rewia.
PROMIEN: „Biała parada” i „Świat jest zakochany”.
PRAGA: „Panwardowski” i rewia.
PETIT TRIANON: „Wiosna w Paryżu” i „Królewska faworyta” z Dolores del Rio.
RAJ: „Co mój mąż robi w nocy?”
RALTO: „Pan z milionami”.
RIVIERA: „Róża” i dodatki.
RENA: „Dziewczę z Budapesztu”
„Kubuś”.
ROMA: „Księżniczka Turandot”.
ROXY: „Burlak z nad Wołgi” i „Kraina snów”.
SFLINKS: „Judeł gra na skrzypcach”.
SOKÓL: „Jedna z tysiąca” i „Mąż — detektywem”.
SORRENTO: „Tajemnicza dama” i „Ostatnia serenada”.
STUDIO: „Bohater dnia”.
STYLLOWY: „Kain i Mabel”.
ŚWIATOWID: „Bohater dnia”.
TON: „Senorita w masce” i „Samo- chód Nr. 99”.
UCIECHA: „Robin Hood z Eldorado”.
UNIA: „Kapitan Blood” i rewia.